Đại Hán - 3

Giấc Nam Kha khéo bất bình,
Bừng con mắt dậy, thấy mình ... tan hoang !

Đại Hán (3)
Kinh tế : Khi tư tưởng Tập Cận Bình vấp phải thực tế
Trung Quốc giải quyết tình trạng hỗn đôn vu Evergrande như thế nào?
Trung Quốc : Khi nền kinh tế thứ 2 thế giới báo tín hiệu suy yếu
Trung Quốc : Khủng hoảng địa ốc bộc lộ những điểm yếu trong mô hình kinh tế
Nền kinh tế Trung Quốc phải chăng là 'một quả bom hẹn giờ'?
Những bóng mây đen bao phủ nền kinh tế Trung Quốc
Nợ nần bất động sản cùng giá nhà giảm đang đè nặng lên kinh tế Trung Quốc
Chuyên gia Pháp: Nền kinh tế Trung Quốc đang có biến động lớn
Bất động sản Trung Quốc suy sụp nghiêm trọng hơn dự đoán: 70 địa phương giả vờ bán đất để thổi phồng số liệu
Không thể bùng nổ, kinh tế Trung Quốc đứng trước nguy cơ biến thành 'Nhật Bản thứ hai'
Trung Quốc : Khủng hoảng địa ốc lan sang khủng hoảng tài chánh
TQ cắt lãi suất lần hai vì kinh tế khó phục hồi và thị trường bất động sản còn nhiều rủi ro
Năm lý do khiến nền kinh tế Trung Quốc gặp khó khăn
Bong bóng xe điện sắp nổ tung: 80% startup ở Trung Quốc phá sản, có công ty dừng sản xuất ngay trước khi giao đơn hàng đầu tiên

Kinh tế : Khi tư tưởng Tập Cận Bình vấp phải thực tế

Đăng ngày: 15/09/2023 - 15:49
Capture à partir de :RFI

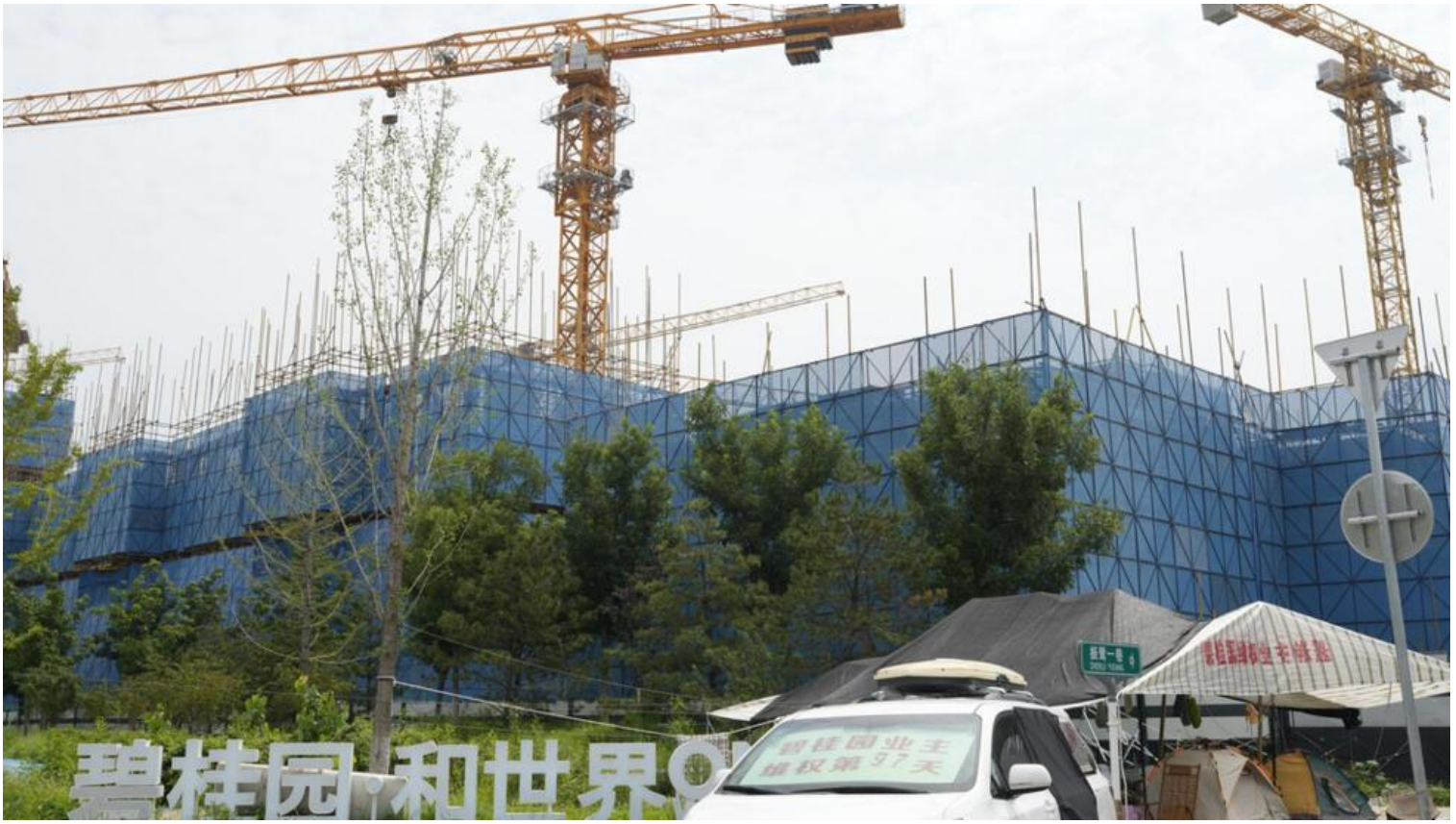

Ngành xây dựng và mua bán nhà đất tại Trung Quốc bị đóng băng. Ảnh ngày 17/08/2023 chụp tại một công trường của tập đoàn Country Garden. AP - Ng Han Guan

Trong trang quốc tế, cây bút Alain Frachon trên Le Monde nêu lên những mâu thuẫn trong kinh tế giữa *«tư tưởng Tập Cận Bình với thực tế»*.

Mở đầu bài viết, tác giả nhắc lại năm 1978, GDP của Trung Quốc chỉ bằng 1 % so với của Hoa Kỳ. Hiện tại tỷ lệ đó là từ 75 đến 80 %. Nhưng sau ba năm đại dịch Covid, các đầu máy tăng trưởng tại Hoa Lục đang bị hỏng, từ xuất khẩu đến tiêu thụ nội địa hay đầu tư, công nghiệp …

Khác với 15 năm trước đây, hồi 2008 - khi khủng hoảng tài chính dấy lên từ Wall Street, các gói kích cầu của Trung Quốc đã tránh cho thế giới một tai họa. Lần này, Bắc Kinh thông báo một vài biện pháp lẻ tẻ khuyến khích tiêu thụ và đầu tư nhưng chẳng vì thế mà tình hình ở Trung Quốc *«sáng sủa hơn»*, bởi công luận hoài nghi về đà bật dậy của đất nước trong tay Tập Cận Bình.

Từ khi *«mở cửa»* ra thế giới đến nay, kinh tế Trung Quốc đã trải qua nhiều thử thách nhưng lần này ông Tập chủ trương tất cả phải đặt dưới sự kiểm soát của Đảng. Ông sẵn sàng *«kềm tỏa lĩnh vực kinh tế tư nhân để thiên về khu vực Nhà nước»* cho dù các doanh nghiệp Nhà nước hoạt động *«kém hiệu quả».* Hơn nữa, chỉ cần nhìn vào cách

Trung Quốc đối xử với các công ty cũng đủ để giới đầu tư nước ngoài hoang mang.

Tạp chí Anh, The Economist từng ghi nhận lãnh đạo Bắc Kinh xem *«an ninh toàn diện»* của đất nước mới là tham vọng hàng đầu. Có nghĩa là *«tăng trưởng trong ngắn hạn không phải là ưu tiên của đảng Cộng Sản Trung Quốc»*. Ông Tập Cận Bình *«chuẩn bị cho Trung Quốc để đối phó với một cuộc xung đột dài hơi về kinh tế và có thể cả về mặt quân sự với Mỹ ».* Nói một cách đơn giản,Trung Quốc đang có một tầm nhìn *«xa»*, muốn đầu tư vào những công nghệ trong tương lai để tự chủ về phương diện này.

Nhìn từ Bắc Kinh, đương nhiên mục tiêu *«an ninh toàn diện đó»* chỉ có thể đạt được nếu như tất cả mọi việc –cả về đối ngoại lẫn đối nội, phải được đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Theo cây bút bình luận của báo Le Monde, mâu thuẫn ở đây là Tập Cận Bình lại không trông cậy vào lĩnh vực tư nhân để đưa đất nước trở thành một nền kinh tế với những công nghệ tiên tiến nhất. Không có các doanh nghiệp tư nhân *«năng động»* và *«vững chắc»*, tham vọng thống lĩnh thế giới nhờ công nghệ mới của ông Tập *«chỉ là một giấc mơ».*

TOP

Trung Quốc giải quyết tình trạng hỗn độn vụ Evergrande như thế nào?

27 tháng 10 2023
Capture à partir de :BBC

Nguồn hình ảnh, EPA
Evergrande bán trụ sở chính ở Thâm Quyến vào năm 2022

- Tác giả, Nick Marsh
- Phóng viên kinh doanh châu Á

Nhà phát triển bất động sản Trung Quốc Evergrande nợ hơn 325 tỷ USD, còn nhiều hơn tổng nợ quốc gia của Nga.

Trong hai năm, công ty đã chao đảo từ cuộc khủng hoảng này đến cuộc khủng hoảng khác, liên tục không thể thanh toán các khoản vay hàng tỷ USD của mình.

Hiện người sáng lập của của Evergrande đang bị cảnh sát giám sát, cổ phiếu của công ty gần như vô giá trị và hơn một triệu người ở Trung Quốc vẫn đang chờ đợi ngôi nhà của họ được hoàn thành.

Hôm thứ Hai, một tòa án ở Hong Kong có thể mở ra một chương mới trong cuộc khủng hoảng bằng cách ra lệnh thanh toán một số tài sản của Evergrande để trả nợ cho các nhà đầu tư nước ngoài đang khổ sở.

Cổ phiếu bất động sản Evergrande của Trung Quốc khủng hoảng, lao dốc 80%
Nền kinh tế Trung Quốc phải chăng là 'một quả bom hẹn giờ'?

Evergrande đã trở thành hình mẫu điển hình của lĩnh vực bất động sản đang tụt dốc của Trung Quốc. Tên của nó, cùng với các nhà phát triển lớn khác như Country Garden, đã gắn liền với khoản nợ bất ổn

định và thảm họa tài chính sắp xảy ra. Tuy nhiên, Evergrande vẫn cố gắng sống sót.

Ở hầu hết các nước phương Tây, một doanh nghiệp tư nhân phá sản như Evergrande sẽ bị đóng cửa hoặc trong trường hợp cực đoan sẽ được chính phủ giải cứu. Nhưng ở Trung Quốc, mọi thứ rất khác.

Nền kinh tế lớn thứ hai thế giới không phải là tư bản hay cộng sản. Nó độc nhất vô nhị khiến người ta khó có thể đoán trước được số phận của Evergrande.

Nhưng hiện tại, Bắc Kinh đã giảm bớt áp lực lên công ty này theo cách mà các nước khác không thể làm được.

Leland Miller, giám đốc điều hành của China Beige Book, một nền tảng phân tích theo dõi thị trường Trung Quốc, cho biết: “Nó còn tồn tại chỉ vì chính phủ chưa muốn nó chết”.

Chế độ 'thây ma'

Không giống như các nước phương Tây, Trung Quốc không phải là thị trường tự do. Ông Miller giải thích, khi một vấn đề nảy sinh, nhà nước có thể chỉ cần huy động các làn sóng tiền tệ để giải quyết vấn đề đó.

Phần lớn số tiền Evergrande nợ là nợ các chủ nợ ở Trung Quốc, bao gồm các chủ sở hữu nhà, nhà cung cấp và ngân hàng thông thường. Và sự kiểm soát của chính phủ đối với họ là mấu chốt giải thích tình trạng giống như thây ma của công ty.

Dexter Roberts, thành viên cấp cao tại Hội đồng Atlantic, cho biết: “Hệ thống ngân hàng ở Trung Quốc hầu như vẫn do nhà nước điều hành. Vì vậy, nếu Bắc Kinh yêu cầu các ngân hàng đó tìm cách đảo nợ, thì họ sẽ làm điều đó. Cuối cùng, họ phải trả lời với nhà nước và họ nhận thức rõ điều đó.”

Ông Miller đồng tình: "Nhà nước Trung Quốc có thể ra lệnh cho người cho vay bỏ tiền cho vay, nhà cung cấp thực hiện cung cấp, người vay nợ đi mượn tiền. Evergrande không chết cũng không sống, nhưng trong hệ thống này điều đó không thực sự quan trọng".

Không phải tất cả chủ nợ của Evergrande đều là người Trung Quốc. Một nhóm nhỏ những người cho vay thất vọng bên ngoài Trung Quốc đã lên lịch ra tòa ở Hong Kong vào ngày 30 tháng 10. Thẩm phán có

thể ra lệnh bán đi tài sản của công ty để chia cho các chủ nợ nước ngoài này.

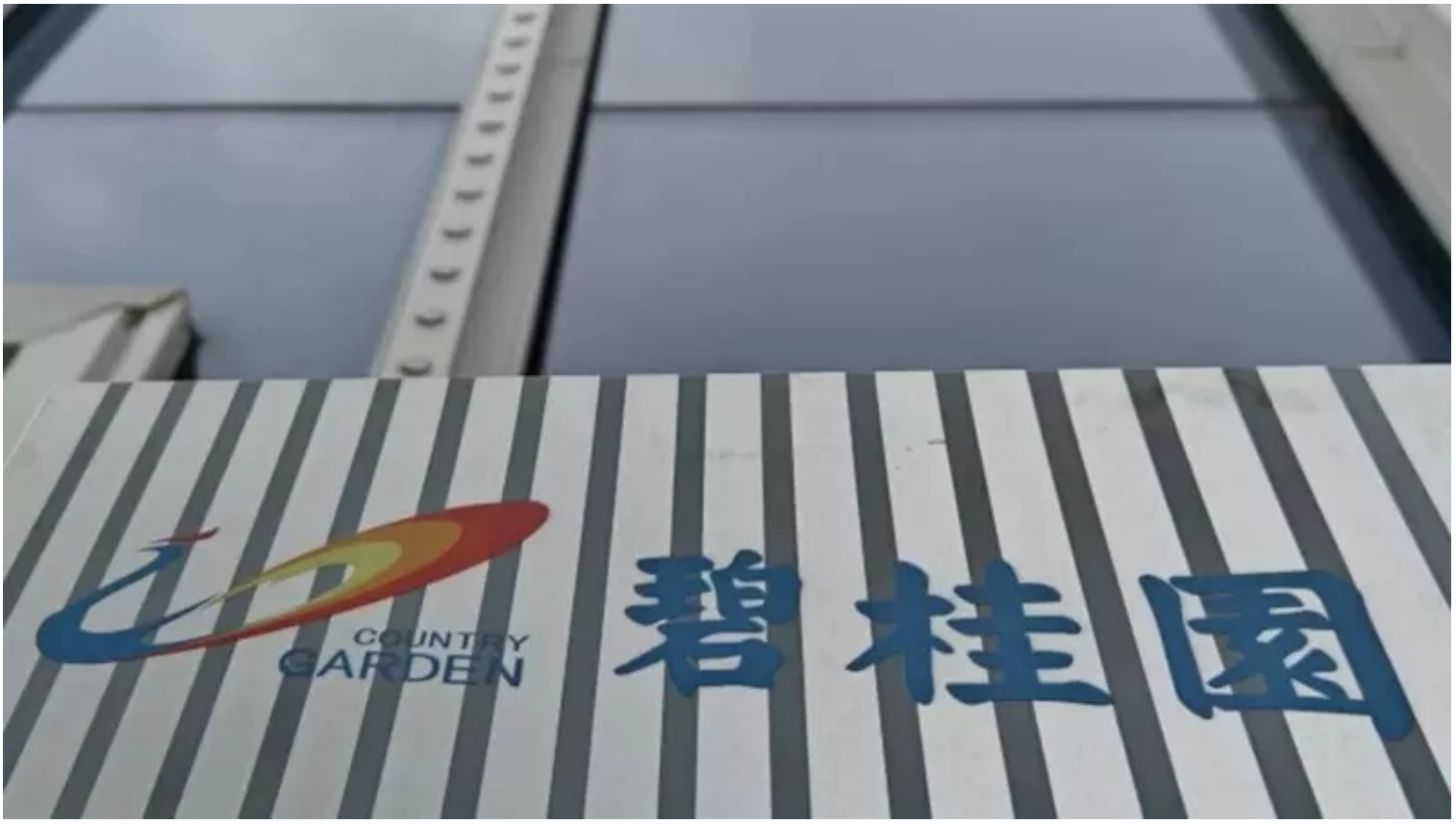

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Nhà phát triển đối thủ Country Garden cũng chịu áp lực tài chính rất lớn

Tuy nhiên, đây sẽ là điều chưa từng có về quy mô và độ phức tạp. Và gần như chắc chắn nó sẽ cần sự chấp thuận của chính quyền Trung Quốc.

Vậy chuyện gì sẽ xảy ra với Evergrande? Một số nhà phân tích cho rằng giới lãnh đạo Trung Quốc vẫn chưa ra quyết định.

Logan Wright, giám đốc nghiên cứu thị trường Trung Quốc tại Rhodium Group, cho biết: “Phần lớn hệ thống của Trung Quốc vẫn lấy Liên Xô làm hình mẫu và không có vụ phá sản nào ở Liên Xô”.

“Bạn phải nhớ rằng chủ nghĩa tư bản phương Tây đã có một thời gian dài thiết lập một quy trình cho các công ty phá sản và cách bạn quản lý nợ của họ. Ở Trung Quốc, không có khuôn mẫu tương tự”.

Chính phủ Trung Quốc có thể để Evergrande sụp đổ. Tuy nhiên, theo ông Roberts, Bắc Kinh khi đó sẽ phải dọn dẹp mớ hỗn độn này, đây sẽ là một vấn đề rất đau đầu về mặt chính trị.

Ông nói thêm, tác động dây chuyền đối với chính quyền địa phương – vốn phụ thuộc vào việc buôn bán đất – các nhà cung cấp và ngân hàng sẽ là “thảm họa tiềm tàng”.

Các nhà phân tích khác tranh luận rằng sự sụp đổ của Evergrande, nếu xảy ra, có thể gây tổn hại cho tương lai của chính Đảng Cộng sản.

Shitong Qiao, chuyên gia về luật sở hữu Trung Quốc tại Đại học Duke ở Mỹ, cho biết: “Sự ổn định xã hội đang bị đe dọa”.

“Sự sụp đổ sẽ không chỉ khiến nhiều ngân hàng Trung Quốc mắc nợ khó đòi mà còn khiến hàng trăm nghìn người mua nhà ở Trung Quốc mất đi căn hộ mà họ đã trả tiền mua.”

Đã hơn một lần xảy ra cảnh hỗn loạn tại trụ sở của Evergrande ở Thâm Quyến, khi những người biểu tình chửi rủa các giám đốc điều hành và người mua nhà yêu cầu hoàn lại tiền mua nhà.

Năm ngoái, nhiều người trong số họ đã tham gia ngừng trả tiền nợ thế chấp cho đến khi nhà của họ được hoàn thiện.

Sự sụp đổ có thể phá vỡ niềm tin vào thị trường nhà đất, khiến giá nhà lao dốc hơn nữa. Điều đó sẽ khiến người dân nghèo hơn đáng kể ở một quốc gia nơi họ đầu tư tiền tiết kiệm cả đời vào những ngôi nhà mới. Và nó sẽ là một đòn giáng mạnh vào nền kinh tế vốn đã trì trệ - lĩnh vực bất động sản chiếm 1/4 trong số đó.

Tất cả những điều này có thể khiến công chúng phẫn nộ hơn và thậm chí gây bất ổn. Và đó có lẽ là mối đe dọa lớn nhất đối với Đảng Cộng sản Trung Quốc, vốn nắm giữ quyền lực từ lâu và được củng cố nhờ sự thịnh vượng của Trung Quốc.

Chụp lại video,
Cuộc khủng hoảng nợ của Evergrande sẽ ảnh hưởng gì đến thế giới?

Quá to lớn để sụp đổ?

Phải chăng điều đó có nghĩa là Evergrande - mượn một cụm từ phương Tây - "quá lớn để sụp đổ".

Thật khó cưỡng để không so sánh vụ việc này với so sánh với cuộc Khủng hoảng tín dụng nhà ở dành cho đối tượng vay có chấp thấp năm 2008, chứng kiến sự sụp đổ của gã khổng lồ đầu tư Phố Wall Lehman Brothers và cuộc suy thoái toàn cầu. Hồi đó, các ngân hàng và tổ chức bị phá sản trên khắp thế giới đã được chính phủ và ngân hàng trung ương của họ giải cứu.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Evergrande có hơn 1.300 dự án tại hơn 280 thành phố ở Trung Quốc

Nhưng Trung Quốc thì khác. Hệ thống tài chính của nước này không bị ràng buộc bởi lĩnh vực bất động sản như ở Mỹ.

Và Bắc Kinh, nơi có quyền kiểm soát chặt chẽ dòng tiền, dường như không vội cứu Evergrande.

Ông Miller nói: “Hệ thống này được thiết kế để đảm bảo rằng một cuộc khủng hoảng nghiêm trọng sẽ luôn khó xảy ra. Nó không dễ bị đổ sụp bởi 'khoảnh khắc Lehman' kiểu phương Tây".

Một gói cứu trợ cũng sẽ không phù hợp với hệ tư tưởng của giới lãnh đạo Trung Quốc. Trên thực tế, một số người cho rằng Đảng cố tình gây ra sự suy thoái của Evergrande vì thành công của công ty dựa trên một mô hình kinh tế thiếu sót.

Sự trỗi dậy của Evergrande được thúc đẩy nhờ khoản vay lớn để xây nhà cho tầng lớp trung lưu Trung Quốc muốn kiếm tiền từ bất động

sản. Nhưng các nhà phát triển bất động sản đã vay quá nhiều tiền để xây quá nhiều căn nhà mà không có đủ người muốn mua nhà.

Ông Roberts nói: “Đây không phải là một mô hình kinh tế bền vững và chính phủ biết điều này”.

Sự “tăng trưởng nhờ đầu tư” này - hay xây dựng vì mục đích xây dựng - đã thúc đẩy sự trỗi dậy của Trung Quốc rất tốt trước khi Tập Cận Bình lên nắm quyền vào năm 2012.

Nhưng theo thời gian, sự kiểm chế của Đảng, được ông Tập đẩy mạnh, đã trở thành “nhà để ở chứ không phải để đầu cơ tích trữ”.

Trung Quốc: Các chủ nợ của Evergrande vẫn không rõ điều gì sẽ xảy ra
Cổ phiếu châu Á hỗn loạn vì cú sốc Evergrande tại Trung Quốc

Mọi thứ trở nên khủng hoảng vào năm 2020 khi chính phủ lo ngại về bong bóng trên thị trường bất động sản nên đưa ra các hướng dẫn quản lý tài chính mới, được gọi là “ba vạch đỏ”.

Biện pháp này hạn chế nghiêm ngặt khả năng vay thêm tiền của các nhà phát triển, cuối cùng gây ra cuộc khủng hoảng đã khiến cho Evergrande và ngành bất động sản Trung Quốc sa lầy.

Đối với các nhà lãnh đạo Trung Quốc, biện pháp đau đớn nhưng cần thiết này là cách duy nhất để kiềm chế khoản nợ không bền vững. Ngoại trừ việc họ không lường trước được mọi chuyện sẽ còn tồi tệ đến mức nào, đặc biệt là khi nền kinh tế Trung Quốc bị ảnh hưởng nặng nề từ các lệnh phong tỏa từ chính sách Zero Covid.

Ông Roberts nói: “Tuy nhiên, việc giải cứu Evergrande bây giờ sẽ lập tức tạo ra trò hề đối với mọi thứ mà chính phủ đang cố gắng thực hiện nhằm giảm đòn bẩy cho lĩnh vực này và thay đổi nền kinh tế”.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Country Garden là nhà phát triển bất động sản nhà ở lớn nhất Trung Quốc

Ông Wright đồng ý rằng đây sẽ được coi là một bước lùi: “Bạn sẽ gửi tín hiệu gì đến những người còn lại trong ngành nếu cứu Evergrande?”

Nói cách khác, giới lãnh đạo của Trung Quốc đang bị mắc kẹt. Một sự sụp đổ sẽ là thảm họa và một gói cứu trợ sẽ không thể giữ vững được về mặt ý thức hệ.

Ông Miller nói: “Đây có thể là một quan điểm trái ngược - nhưng tôi hoàn toàn tin rằng Bắc Kinh có chiến lược ở đây”.

“Trong nhiều năm, các nhà đầu tư nước ngoài đã dạy cho Bắc Kinh rằng họ cần ngừng dựa vào mức tăng trưởng cao giả tạo do vay mượn trong lĩnh vực bất động sản. Bây giờ Đảng cuối cùng đã làm điều đó - và đó sẽ không bao giờ là một quá trình không đớn đau.”

Mô hình mới mà ông Tập, người ngày càng tập trung quyền lực trong tay, mong muốn là gì vẫn chưa rõ ràng.

Tại Đại hội Đảng năm ngoái, khi đảm bảo nhiệm kỳ lãnh đạo thứ ba mang tính lịch sử, ông đã cảnh báo việc tiếp tục mô hình kinh tế “không bền vững” của Trung Quốc, được thúc đẩy bởi cái mà ông gọi là “tôn thờ tiền bạc” và “tư lợi".

Khi phê phán sự nguy hiểm của chủ nghĩa tư bản tự do, ông nói: “Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc là đặc điểm nổi bật của chủ nghĩa xã hội Trung Quốc”.

Hứa Gia Ấn: Sự nghiệp thăng trầm của nhà sáng lập tập đoàn Evergrande

Trong bối cảnh hỗn loạn của Evergrande, vụ bắt giữ tỷ phú sáng lập kiêm chủ tịch Hứa Gia Ấn (Hui Ka Yan) đã củng cố quan điểm rằng Đảng, chứ không phải các doanh nhân tư nhân, vẫn nắm quyền tuyệt đối.

Theo ông Miller, Trung Quốc đang phải trả giá một cách có ý thức cho “sự quản lý tổng thể yếu kém về kinh tế”, nhưng việc nước này tiếp tục kiểm soát nền kinh tế cho thấy họ đã có kế hoạch.

Nhưng những người khác nhấn mạnh rằng điều đó không được rõ ràng lắm.

Ông Wright nói: “Chủ nghĩa tư bản là một hệ thống lời và lỗ. Sẽ rất thú vị để xem Trung Quốc giải quyết phần tổn thất như thế nào”.

Trung Quốc : Khi nền kinh tế thứ 2 thế giới báo tín hiệu suy yếu

Đăng ngày: 04/09/2023 - 15:59
Capture à partir de :RFI

Sự phục hồi ngoạn mục của nền kinh tế thứ 2 thế giới nhờ dỡ bỏ các hạn chế phòng chống dịch Covid 19 hồi đầu năm nay không kéo dài được bao lâu. Kinh tế Trung Quốc liên tục phát đi những tín hiệu tiêu cực. Khủng hoảng bất động sản, chỉ số tiêu dùng chậm lại, xuất khẩu sụt giảm… Những chỉ số xấu của cường quốc kinh tế lớn thứ 2 thế giới đang là tâm điểm chú ý của báo chí quốc tế với những lo ngại của giới phân tích những ngày qua.

Ảnh minh họa : Cảng Vũ Hán, Hồ Bắc, Trung Quốc, ngày 09/05/2020. REUTERS - China Daily CDIC

Các chỉ số kinh tế tháng 7/2023 cho thấy Trung Quốc đang gặp nhiều khó khăn sau khi mở cửa trở lại. Cụ thể, tăng trưởng doanh số bán lẻ giảm tốc, chỉ tăng 2,5%, trong khi tháng 6 tăng 3,1%, tháng 5 tăng 12,7% so với cùng kỳ năm ngoái. Dữ liệu lạm phát cho thấy nguy cơ giảm phát. Xuất khẩu giảm tháng thứ ba liên tiếp, với mức giảm tháng 7 là 14,5% so với cùng kỳ (7 tháng đầu năm 2023 giảm 5%), còn nhập khẩu giảm mạnh nhất trong 6 tháng qua (tháng 7 giảm 12,4%, 7 tháng đầu năm giảm 7,6%).

Giữa tháng 8, Country Garden, tập đoàn bất động sản dẫn đầu về doanh số bán nhà ở Trung Quốc trong năm 2022, đã mất khả năng thanh toán nợ quốc tế. Vài ngày sau, Evergrande - từng là chủ đầu tư bất động sản lớn thứ hai Trung Quốc - nộp đơn xin phá sản ở Mỹ. Danh sách các hãng bất động sản có thể mất khả năng thanh toán được giới phân tích và truyền thông Trung Quốc dự báo ngày một dài hơn. Sự sụp đổ của thị trường bất động sản thường là khởi đầu cho một cuộc khủng hoảng tài chính. Bên cạnh đó, tỷ lệ thất nghiệp của giới trẻ trong 2 tháng gần đây đạt mức cao kỷ lục là 21,3%.

Giới quan sát đang đặt ra nhiều câu hỏi : Phải chăng Trung Quốc đang trên bờ khủng hoảng kinh tế như một số phương tiện truyền thông đưa tin? Một “quả bom hẹn giờ”, theo như mô tả của tổng thống Mỹ Joe

Biden gần đây ? Hay đây là hồi kết của một sự thần kỳ kinh tế được xây dựng trên những ảo vọng chính trị ?

Theo Reuters, những khó khăn của nền kinh tế Trung Quốc hiện nay cho thấy chương trình tái cơ cấu kinh tế lần thứ 2 của Trung Quốc đang thất bại. Một thập kỷ trước, chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đề ra một chương trình cải cách kinh tế đầy tham vọng đến năm 2020 chuyển đổi nền kinh tế Trung Quốc theo mô hình thị trường kiểu phương Tây, tập trung thúc đẩy phát triển dịch vụ và tiêu dùng trong nước.

Cho dù theo nhiều nhà phân tích, những dấu hiệu xấu của kinh tế Trung Quốc chỉ là sự trì trệ nhất thời của mọi nền kinh tế lớn phát triển với tốc độ quá cao, như trường hợp đã thấy với Nhật Bản, nhiều người không loại từ khả năng có thể xảy ra một cuộc khủng hoảng nghiêm trọng hơn. William Hurst , chuyên gia về Trung Quốc tại Đại học Cambridge, nhận đình : « *Trong ngắn hạn, có nguy cơ lớn xảy ra một cuộc khủng hoảng tài chính hay kinh tế trên phạm vi rộng hơn và có thể nó sẽ khiến chính phủ Trung Quốc phải trả giá rất cao về chính trị xã hội.* »

Trung Quốc thoát khỏi nền kinh tế có kế hoạch thời Mao Trạch Đông trong những năm 1980 với một nhu cầu rất lớn về phát triển nhà máy và hạ tầng cơ sở. Chính sách của Bắc Kinh đã đáp ứng được phần lớn nhu cầu đầu tư, dựa trên trình độ phát triển khi đó. Nhờ vậy mà nền kinh tế đã tăng trưởng gấp bốn lần về mặt danh nghĩa, trong khi đó tổng nợ tăng gấp 9 lần. Để duy trì tăng trưởng ở mức cao, vào thập niên 2010, Trung Quốc đã tăng gấp đôi đầu tư vào hạ tầng cơ sở và bất động sản, gây bất lợi cho tiêu dùng của các hộ gia đình. Nhu cầu tiêu dùng nội địa của Trung Quốc còn thấp hơn phần lớn các nước khác. Chính sách của Bắc Kinh chủ yếu tập trung tạo công ăn việc làm trong xây dựng và công nghiệp, những lĩnh vực không hấp dẫn đối với lực lượng lao động mới tốt nghiệp đại học. Lĩnh vực bất động sản đến giờ chiếm một phần tư tỷ trọng hoạt động kinh tế, khiến các chính quyền địa phương bị rơi vào nợ nần không thể trang trải.

Bên cạnh đó nhiều vấn đề khách quan như đại dịch, dân số mất cân đối, căng thẳng địa chính trị càng làm trầm trọng thêm các khó khăn, khiến kinh tế Trung Quốc đã không thể phục hồi trong năm nay được, dù đã mở cửa từ đầu năm. Kinh tế Trung Quốc, hay nhu cầu tiêu dùng tại Trung Quốc suy giảm, sẽ tác động đến đà phục hồi kinh tế toàn

cầu, đặc biệt gây áp lực lớn đối với hoạt động sản xuất, thương mại của những nước vẫn còn lệ thuộc nặng nề vào thị trường Trung Quốc từ xuất khẩu, du lịch, cho đến nhập khẩu nguyên liệu như Việt Nam.

Trung Quốc : Khủng hoảng địa ốc bộc lộ những điểm yếu trong mô hình kinh tế

Đăng ngày: 29/08/2023 - 11:46
Capture à partir de :RFI

Gần đây, nền kinh tế lớn thứ hai thế giới có nhiều dấu hiệu khiến giới đầu tư và các nhà kinh tế lo ngại : xuất khẩu giảm, tiêu dùng giảm, thậm chí là nguy cơ xảy ra giảm phát. Theo chuyên gia kinh tế Philippe Aguinier, tại viện nghiên cứu Institut Montagne, mô hình kinh tế giúp Trung Quốc đạt được những tăng trưởng đáng kể trong hàng chục năm qua đã không còn hiệu quả nữa, *"nhưng chưa ai biết mô hình nào có thể thay thế"*.

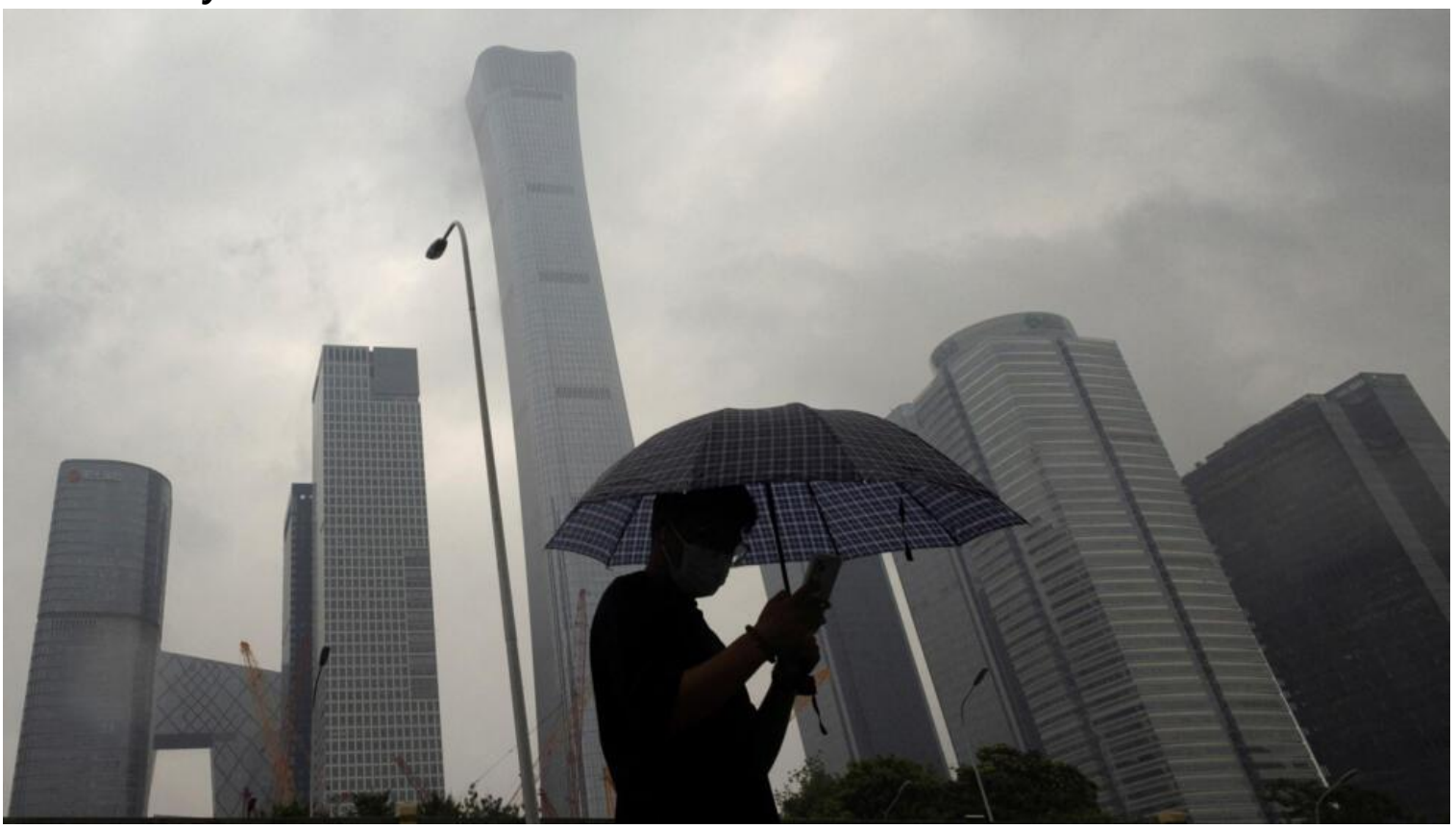

Một người đi gần Trung tâm thương mại ở Bắc Kinh, Trung Quốc, ngày 12/07/2023. REUTERS - THOMAS PETER

Cuộc khủng hoảng trong lĩnh vực bất động sản bắt đầu từ vài năm qua, tiếp tục trầm trọng hơn khi những nhà đầu tư địa ốc lớn như Country Garden bên bờ vực phá sản, vì không trả được nợ, phải xin tái cấu trúc nợ vào tháng 8/2023. Theo Bloomberg, các công ty xây dựng thuộc doanh nghiệp Nhà nước Trung Quốc cũng báo cáo lỗ trong 6 tháng đầu năm nay.

Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc đã ngừng công bố các số liệu quan trọng, như tỷ lệ thất nghiệp ở giới trẻ, sau 6 tháng liên tiếp tỷ lệ này tăng ở mức kỷ lục. Bắc Kinh cũng ngừng công bố khảo sát về mức độ sẵn sàng chi tiêu của người tiêu dùng (China consumer confidence index) sau khi các báo cáo trước đó chỉ ra rằng chỉ số này ngày càng xuống thấp, do người tiêu dùng bị khủng hoảng niềm tin.

Vào tháng Bảy, thống kê của hải quan Trung Quốc cho thấy, giá trị xuất khẩu giảm 14,5 % so với cách nay 1 năm. Đây là mức giảm lớn nhất kể từ khi dịch Covid-19 bùng nổ vào tháng 2/2020, ảnh hưởng đến các hoạt động thương mại và sản xuất. Đồng Nhân dân tệ, hôm 16/08 vừa qua, đã xuống mức thấp nhất từ 16 năm qua, (1 đô la đổi 7,29 nhân dân tệ).

Tám tháng kể từ khi chấm dứt chính sách "Zero Covid", kinh tế Trung Quốc không đưa ra bất cứ dấu hiệu phục hồi nào. Về tình hình nền kinh tế lớn thứ hai thế giới, RFI Tiếng Việt đã phỏng vấn kinh tế gia Philippe Aguignier, giảng dạy môn kinh tế Trung Quốc tại Viện ngôn ngữ và văn minh phương Đông - Inalco, ông cũng là nhà nghiên cứu tại Institut Montagne.

RFI : ***Tình hình kinh tế Trung Quốc không mấy khởi sắc có phải là điều khiến các nhà kinh tế ngạc nhiên ? Liệu đây có phải là điều có thể dự đoán trước hay không ?***

Philippe Aguignier : Tất cả những ai theo dõi kinh tế Trung Quốc đều biết rằng điều này không bắt đầu từ hôm qua mà từ vài năm nay. Đại dịch Covid-19 trên thực tế chỉ làm trầm trọng thêm các vấn đề nội tại của Trung Quốc. Chính quyền Trung Quốc cũng đã giải thích cách nay vài năm rằng không thể duy trì tăng trưởng 9 % 10 % và cần phải làm quen với một hiện tượng mà tiếng Trung gọi là tình trạng *"bình thường mới"*. Tức là trước kia, tăng trưởng 10 % là bình thường thì bây giờ Bắc Kinh hy vọng chỉ khoảng 5 %.

Tôi thấy tỷ lệ này vẫn còn quá tham vọng (…) Có nhiều lý do dẫn đến tăng trưởng của Trung Quốc giảm. Thứ nhất là tình trạng dân số giảm (nhân lực vốn là một lợi thế của Trung Quốc). Thêm vào đó, kinh tế Trung Quốc phụ thuộc quá nhiều vào đầu tư hạ tầng và bất động sản. Đến khi các công trình xây đường sắt, đường cao tốc, bị chậm tiến độ, đã xây quá nhiều rồi những vẫn tiếp tục xây dựng thêm nữa thì lợi nhuận từ các khoản đầu tư mới không là bao.

RFI : Nói đến thị trường bất động sản, vốn chiếm hơn 20 % GDP của Trung Quốc, hiện đang điêu đứng vì nhiều công ty bất động sản lớn gặp khó khăn, thiếu thanh khoản, không thể thanh toán nợ đáo hạn… điều này có tác động như thế nào đến nền kinh tế Trung Quốc ?

Philippe Aguignier :Tại Trung Quốc, cách nay 30, 40 năm, nhu cầu về nhà ở tăng mạnh, vì dân số tăng, đi kèm với hiện tượng đô thị hoá. Do vậy chính quyền đã cấp các khoản vay để thúc đẩy phát triển lĩnh vực bất động sản. Tuy nhiên, khi quá trình đô thị hoá chậm lại, nhiều người đã mua được nhà, nhu cầu giảm. Cán cân cung cầu có sự chênh lệch, nhưng các nhà đầu tư bất động sản vẫn tiếp tục xây dựng thêm nhà, vì điều này tạo ra hoạt động kinh tế. Chính quyền địa phương rất hài lòng vì thu được tiền từ thuế (mua bán đất). Tuy nhiên vấn đề là khi có nhiều nhà không bán được thì số nợ cũng tăng theo. Các nhà đầu tư vốn đang mắc nợ nhưng vẫn tiếp tục xây thêm nhà trong thời gian dài.

Mọi người chắc chắn vẫn nhớ đến cuộc khủng hoảng Evergrande cách nay 2 năm, trước đại dịch Covid. Đây không chỉ là vấn đề kinh tế mà cả xã hội. Hàng triệu người đã mua nhà trên bản vẽ trước, nhưng nếu các nhà đầu tư bất động sản ngừng xây dựng thì những người đã trả tiền mua nhà không có nhà. Do vậy, thị trường bất động sản có những dấu hiệu suy yếu. Có thể nói rằng đó là một hiện tượng “ứng xử theo dự đoán” (anticipations auto-réalisatrices), nghĩa là mọi người bắt đầu lo lắng rằng giá sẽ giảm, và không đi mua vội. Vì họ cho rằng nếu không mua hôm nay thì sẽ rẻ hơn ngày mai, vậy nên đợi đến ngày mai. Khi cầu càng ít thì giá lại tiếp tục giảm. Tình hình càng trở nên phức tạp hơn, tồi tệ hơn, như rơi vào một vòng luẩn quẩn, khó có thể ra khỏi.

Tình hình hiện nay ở Trung Quốc gợi lại cuộc khủng hoảng kinh tế ở Nhật Bản vào cuối những năm 1990, khiến kinh tế Nhật Bản bị chững lại trong một khoảng thời gian dài vì giảm phát. Liệu kinh tế Trung Quốc có đang phải đối mặt với giảm phát hay không ?

Philippe Aguignier : Tất cả mọi người đều hốt hoảng vì những chỉ số mới ra gần đây, cho thấy giá cả đã giảm xuống, giá tiêu dùng cũng như giá sản xuất. Tuy nhiên, nếu xét kĩ, thì giá tiêu dùng so với cách nay 1 năm đúng là có giảm, nhưng so với tháng Bảy thì có tăng một chút. Do vậy vẫn còn quá sớm để nói rằng Trung Quốc rơi vào tình trạng giảm phát. Nhưng có thể nói rằng một số lĩnh vực trong kinh tế

Trung Quốc trong tình trạng giảm phát, nhất là tại thị trường bất động sản, đó lại là một lĩnh vực quan trọng của nền kinh tế.

Giảm phát tức là tình trạng giá cả giảm xuống kéo dài, không chỉ người tiêu dùng, nhà sản xuất, các doanh nghiệp, tất cả đều dự trù giá sẽ giảm, tức là dự trù giảm hoạt động kinh tế. Người tiêu dùng không mua ngay vì giá có thể còn giảm nữa trong 6 tháng hay một năm sau. Như vậy là tình hình ngày càng xấu đi (hiện tượng quả cầu tuyết) và kinh tế rơi vào suy thoái. Cầu càng ít thì cung cũng giảm. Đây là hiện tượng rất nguy hiểm cho nền kinh tế và cần phải tránh. Tôi cho rằng chính quyền Trung Quốc biết chuyện gì đang xảy ra và nhận thức được rủi ro và sẽ có nhiều biện pháp để đối phó. Vẫn còn quá sớm để nói rằng kinh tế Trung Quốc giảm phát, cần phải chờ thêm một vài quý nữa mới có thể đánh giá được.

RFI: Vào tuần trước Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc đã tiếp tục giảm lãi suất, để khuyến khích cho vay với lãi ưu đãi. Trung Quốc cũng đã công bố các biện pháp để hỗ trợ thị trường bất động sản, giảm tỉ lệ trả trước và lãi suất cho vay đối với một số đối tượng mua nhà. Ông đánh giá thế nào về biện pháp mà chính quyền Trung Quốc đưa ra?

Philippe Aguignier : Trung Quốc không ở trong tình huống giống như Hoa Kỳ hay châu Âu phải đối mặt với lạm phát. Tức là khi lạm phát xảy ra thì tăng lãi suất, nhưng Trung Quốc thì khác, lạm phát ở mức 0% thậm chí còn âm, giảm lãi suất là cách để kích hoạt lại nền kinh tế, do vậy khá là logic, nhưng hiệu quả thì ra sao thì khó có thể nói được. Khi lãi suất cho vay thấp, thì người vay sẽ trả ít lãi hơn. Nhưng tùy thuộc vào tình hình kinh tế của mỗi người. Trước nguy cơ giảm phát, giá giảm, thì không ai muốn đầu tư ngay cả khi lãi suất cho vay thấp.

RFI : Khi nền kinh tế lớn thứ hai thế giới gặp khó khăn, kinh tế toàn cầu sẽ bị tác động như thế nào ?

Philippe Aguignier : Dĩ nhiên đây không phải là điều tích cực đối với kinh tế thế giới, đặc biệt là các nước xuất khẩu sang Trung Quốc, các nước châu Âu, như Pháp chẳng hạn, mặc dù vốn nhập từ Trung Quốc nhiều hơn là xuất sang

Nếu kinh tế Trung Quốc tăng trưởng chậm lại thì có nghĩa cầu sẽ ít hơn, xuất khẩu sang Trung Quốc sẽ (tiếp tục giảm). Trung Quốc cũng là nước tiêu thụ nguyên liệu thô lớn, tất cả các nước xuất khẩu sang Trung Quốc cũng sẽ bị ảnh hưởng, đặc biệt là các nước ở châu Mỹ La Tinh và châu Phi. Ngoài ra, phải nói rằng Trung Quốc có khả năng sản xuất công nghiệp rất lớn, lớn hơn cả nhu cầu nội địa. Nếu như thị trường nội địa đã quá tải thì điều gì sẽ xảy ra ? Các nhà sản xuất

Trung Quốc sẽ tìm cách xuất khẩu nhiều hơn, và có khả năng phá giá. Vậy thì một số lĩnh vực mà Trung Quốc vốn đang cạnh tranh mạnh trên thị trường thế giới, sẽ càng cạnh tranh khốc liệt hơn

Đó là điều đã xảy ra cách nay vài năm, trong lĩnh vực pin mặt trời. Các nhà sản xuất Trung Quốc sản xuất với giá thấp, nên họ đã phá giá thị trường quốc tế, khiến các nhà sản xuất khác không có chỗ đứng, bị phá sản.

Điều này có thể xảy ra trong các thị trường khác, hiện nay là xe điện. Khả năng sản xuất của các doanh nghiệp Trung Quốc quá lớn, mà thị trường tiêu thụ trong nước không thể đáp ứng. Do vậy có nguy cơ, xe điện Trung Quốc có thể tấn công vào thị trường của phương Tây.

RFI : Nhưng mỗi khi kinh tế Trung Quốc gặp vấn đề, nhiều người nói đến mô hình kinh tế Trung Quốc đã sụp đổ, ông có nhận định như thế nào về điều này ?

Philippe Aguignier : Tôi nghĩ rằng một phần là đúng. Trung Quốc đã duy trì một mô hình kinh tế trong thời gian dài : ưu tiên đầu tư so với tiêu dùng. Nhưng mô hình này dần không hiệu quả nữa. Cách nay vài năm, lợi nhuận từ các khoản đầu tư mới đã giảm. Vì ngày càng có nhiều đầu tư được tài trợ từ các khoản nợ, điều này dẫn đến những vấn đề trong hệ thống tài chính. Các doanh nghiệp bị nợ quá nhiều. Do vậy, ngày nay cần phải thay đổi mô hình kinh tế này, tức là tăng tiêu dùng so với đầu tư. Điều này nói thì dễ nhưng để thực hiện thì không dễ chút nào.

Ví dụ trong lĩnh vực địa ốc, rất quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế, thì hiện nay, cầu ngày càng giảm, do vậy cần phải có điều chỉnh. Tuy nhiên, sau nhiều năm tăng trưởng trong lĩnh vực bất động sản, chính phủ Trung Quốc, đặc biệt là chính quyền địa phương, của các tỉnh thành lớn, đã sử dụng thị trường bất động sản để có được nguồn thu tài chính. Đó là một nguồn thu nhập lớn. Ban đầu là từ lĩnh vực địa ốc, sau đó là việc bán đất, thuế thu được từ bán đất…

Để thay đổi mô hình kinh tế thì cần phải thay đổi toàn bộ mô hình tài chính của chính quyền cấp địa phương, đây không phải là điều dễ dàng, không thể làm được trong ngày một ngày hai. Tôi cho rằng chính quyền Trung Quốc nhận thức được điều này nhưng không thể tìm được giải pháp ngay lập tức.

Khi có quá nhiều nợ, và những khoản nợ này không thể hoàn toàn trả được thì có nghĩa là sẽ bị thất thoát vốn và cần phải chia ra, ai sẽ trả ? Nhà nước Trung ương ? hay các chính quyền địa phương ? Người tiêu dùng hay ngân hàng ?

Đây là vấn đề khá phức tạp và cũng là một vấn đề chính trị.

Mô hình kinh tế Trung Quốc đúng là đã kiệt quệ, nhưng không ai có ý tưởng rõ ràng về một mô hình mới, và làm sao có thể thay thế mô hình cũ này.

Nền kinh tế Trung Quốc phải chăng là 'một quả bom hẹn giờ'?

Capture à partir de :BBC

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Quá trình phục hồi sau Covid của Trung Quốc diễn ra một cách chậm chạp

- Tác giả, Nick Marsh
- Phóng viên kinh tế châu Á
- 31 tháng 8 2023

Sáu tháng vừa qua đã mang đến một loạt tin xấu đối với nền kinh tế Trung Quốc: tăng trưởng chậm, tỷ lệ thanh niên thất nghiệp cao kỷ lục, đầu tư nước ngoài thấp, xuất khẩu và tiền tệ yếu, và bất động sản đang gặp khủng hoảng.

Tổng thống Mỹ Joe Biden đã mô tả nền kinh tế lớn thứ hai thế giới là một "quả bom hẹn giờ", dự đoán sự bất mãn ngày càng gia tăng ở quốc gia này.

Nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình đáp trả, biện giải về “khả năng phục hồi mạnh mẽ, tiềm năng và sức sống to lớn” của nền kinh tế.

Vậy ai nói đúng - ông Biden hay ông Tập? Như thường lệ, câu trả lời có thể nằm đâu đó ở giữa phát ngôn của hai người.

Mặc dù nền kinh tế khó có thể sụp đổ trong tương lai gần, Trung Quốc phải đối mặt với những thách thức to lớn và sâu rộng.

Cổ phiếu bất động sản Evergrande của Trung Quốc khủng hoảng, lao dốc 80%
Trung Quốc: Xuất khẩu giảm mạnh nhất trong ba năm qua
Trung Quốc: Xuất khẩu giảm mạnh nhất trong ba năm qua

Khủng hoảng bất động sản và các hộ gia đình nghèo hơn

Trọng tâm của các vấn đề kinh tế ở Trung Quốc là thị trường bất động sản. Cho đến gần đây, bất động sản chiếm 1/3 toàn bộ tài sản của nước này.

“Điều này thật không hợp lí. Chẳng có ý nghĩa gì cả”, giáo sư kinh tế Antonio Fatas tại trường kinh doanh INSEAD ở Singapore nói.

Trong hai thập niên, bất động sản ở Trung Quốc đã bùng nổ khi các nhà đầu tư thúc đẩy làn sóng tư nhân hóa. Nhưng cuộc khủng hoảng đã xảy ra vào năm 2020. Đại dịch Covid toàn cầu và dân số ngày càng giảm không phải là những yếu tố tốt cho các chương trình xây dựng nhà đất không ngừng nghỉ.

Chính phủ Tập Cận Bình lo ngại về một cuộc khủng hoảng kiểu Mỹ năm 2008 nên đã đặt ra giới hạn về số tiền mà các nhà đầu tư có thể vay. Chẳng bao lâu sau, họ nợ hàng tỷ đồng mà không thể trả được.

Hiện tại, nhu cầu về nhà ở đã sụt giảm và giá bất động sản cũng lao dốc. Điều này đã khiến những người sở hữu bất động sản ở Trung Quốc - vừa thoát khỏi ba năm bị hạn chế nghiêm ngặt vì Covid - trở nên nghèo hơn.

“Ở Trung Quốc, bất động sản thực sự là khoản tiết kiệm của bạn”, Alicia Garcia-Herrero, nhà kinh tế trưởng về châu Á tại công ty quản lý tài sản Natixis, cho biết: "Cho đến gần đây, đầu tư bất động sản

dường như tốt hơn là bỏ tiền vào thị trường chứng khoán một cách điên cuồng hoặc bỏ vào tài khoản ngân hàng với lãi suất thấp"

Điều đó có nghĩa là, không giống như ở các nước Phương Tây, không có sự bùng nổ chi tiêu sau đại dịch hay sự phục hồi kinh tế lớn nào.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Khủng hoảng bất động sản đang đè nặng lên nền kinh tế lớn thứ hai thế giới

“Có quan niệm cho rằng người Trung Quốc sẽ chi tiêu điên cuồng sau Covid”, bà Garcia-Herrero nói: "Họ sẽ đi du lịch, đến Paris, mua mô hình tháp Eiffel. Nhưng thực ra họ biết số tiền tiết kiệm của mình đang bị ảnh hưởng do giá nhà giảm nên họ quyết định giữ lại số tiền mặt họ có."

Tình trạng này không chỉ khiến các hộ gia đình cảm thấy nghèo hơn mà còn làm trầm trọng thêm vấn đề nợ nần mà chính quyền địa phương phải đối mặt.

Theo ước tính, hơn 1/3 doanh thu hàng tỷ USD của họ đến từ việc bán đất cho các nhà đầu tư hiện đang gặp khủng hoảng.

Theo một số nhà kinh tế, phải mất nhiều năm nỗi đau này mới nguôi ngoai.

Một mô hình kinh tế thiếu sót

Cuộc khủng hoảng bất động sản cũng nêu bật những vấn đề trong cách vận hành của nền kinh tế Trung Quốc.

Sự tăng trưởng đáng kinh ngạc của đất nước 1,4 tỷ dân trong 30 năm qua được thúc đẩy bằng việc xây dựng: mọi thứ từ đường sá, cầu cống và đường xe lửa đến các nhà máy, sân bay và nhà ở. Chính quyền địa phương có trách nhiệm thực hiện việc này.

Tuy nhiên, một số nhà kinh tế cho rằng cách tiếp cận này đang bắt đầu lỗi thời, theo cả nghĩa bóng và nghĩa đen.

Một trong những ví dụ kỳ lạ hơn về thói nghiện xây dựng của Trung Quốc có thể được tìm thấy ở tỉnh Vân Nam, gần biên giới với Myanmar. Năm nay, các quan chức ở đó xác nhận một cách khó hiểu rằng họ sẽ tiếp tục kế hoạch xây dựng một cơ sở kiểm dịch Covid-19 mới trị giá hàng triệu USD.

Chính quyền địa phương mắc nợ nặng nề đang chịu áp lực lớn đến mức vào năm nay, một số người được cho là đã bán đất cho chính họ để tài trợ cho các chương trình xây dựng.

Điểm mấu chốt là Trung Quốc chỉ có thể xây dựng rất nhiều công trình khi chúng bắt đầu trở thành một sự lãng phí tiền bạc sau đó. Đất nước này cần tìm ra một phương án khác để tạo ra sự thịnh vượng cho người dân.

“Chúng ta đang ở thời điểm bước ngoặt”, theo giáo sư Fatas. “Mô hình cũ không còn hiệu quả, nhưng để thay đổi trọng tâm, bạn cần phải cải cách nghiêm túc về cơ cấu và thể chế”.

Ví dụ, ông lập luận, nếu Trung Quốc muốn lĩnh vực tài chính thúc đẩy nền kinh tế của mình và cạnh tranh với Mỹ hoặc châu Âu, trước tiên chính phủ cần phải nới lỏng đáng kể các quy định, nhường lại một lượng lớn quyền lực cho lợi ích cá nhân.

Trên thực tế, điều ngược lại đã diễn ra. Chính phủ Trung Quốc đã siết chặt lĩnh vực tài chính, chỉ trích các chủ ngân hàng “Phương Tây hóa” vì chủ nghĩa hưởng lạc của họ và đàn áp các công ty công nghệ lớn như Alibaba.

Điều này đã được phản ánh là tình trạng thất nghiệp của các thanh niên. Trên khắp Trung Quốc, hàng triệu sinh viên tốt nghiệp có trình độ học vấn cao đang phải vật lộn để tìm được một công việc văn phòng tử tế ở khu vực thành thị.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Xuất khẩu của Trung Quốc giảm mạnh trong tháng 7

Hồi tháng 7, số liệu cho thấy con số kỷ lục 21,3% người tìm việc trong độ tuổi từ 16 đến 25 không có việc làm. Tháng sau, các quan chức tuyên bố họ sẽ ngừng công bố số liệu.

Theo Giáo sư Fatas, đó là minh chứng cho một "nền kinh tế tập trung, cứng nhắc" đang gặp khó khăn trong việc thu hút một lượng lớn người dân vào lực lượng lao động.

Hệ thống từ trên xuống sẽ có hiệu quả khi bạn muốn xây một cây cầu mới, nhưng sẽ trông cồng kềnh khi cây cầu đã được xây dựng và mọi người vẫn đang tìm việc làm.

Chính phủ sẽ làm gì lúc này?

Sự thay đổi định hướng kinh tế đòi hỏi phải thay đổi hệ tư tưởng chính trị. Đánh giá về sự kiểm soát chặt chẽ của Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) đối với cuộc sống gần đây và sự kiểm soát chặt chẽ của Chủ tịch Tập Cận Bình đối với ĐCSTQ, việc này có vẻ khó xảy ra. Ban lãnh đạo có thể cho rằng điều đó thậm chí không cần thiết.

Ở một khía cạnh nào đó, Trung Quốc là nạn nhân của sự thành công của chính mình. Tốc độ tăng trưởng hiện tại chỉ được coi là "chậm" khi so sánh với con số cao đáng kinh ngạc của những năm trước.

Kể từ năm 1989, Trung Quốc đã đạt tốc độ tăng trưởng trung bình khoảng 9% mỗi năm. Vào năm 2023, con số đó được dự đoán là khoảng 4,5%.

Đây là một mức giảm lớn nhưng vẫn cao hơn nhiều so với nền kinh tế của Mỹ, Anh và hầu hết các nước châu Âu. Một số người lập luận rằng điều này phù hợp với sự lãnh đạo của Trung Quốc.

Các nền kinh tế Phương Tây có xu hướng được thúc đẩy bằng chi tiêu của người dân, nhưng Bắc Kinh cảnh giác với mô hình tiêu dùng này. Nó không chỉ bị coi là lãng phí mà còn mang tính cá nhân.

Trao quyền cho người tiêu dùng mua TV mới, đăng ký dịch vụ truyền hình trực tuyến hoặc đi nghỉ mát có thể giúp kích thích nền kinh tế, nhưng điều đó không giúp gì cho an ninh quốc gia của Trung Quốc hoặc sự cạnh tranh của nước này với Mỹ.

Về cơ bản, ông Tập muốn tăng trưởng, nhưng không phải vì mục tiêu đó. Có thể đây là nguyên nhân đằng sau sự bùng nổ gần đây trong các ngành công nghiệp tiên tiến, như chất bán dẫn, trí tuệ nhân tạo và công nghệ xanh - tất cả đều giúp Trung Quốc có khả năng cạnh tranh toàn cầu và khiến nước này ít phụ thuộc hơn vào các quốc gia khác.

Ý tưởng này cũng có thể giải thích phản ứng hạn chế của chính phủ đối với nền kinh tế đang suy thoái. Cho đến nay, họ chỉ điều chỉnh một số khía cạnh - nới lỏng giới hạn vay hoặc giảm một phần lãi suất - thay vì bơm vào một lượng tiền lớn.

Các nhà đầu tư nước ngoài ở Trung Quốc đang lo lắng và muốn chính phủ hành động nhanh chóng, nhưng những người chịu trách nhiệm dường như đang chơi một ván bài dài hơi.

Họ biết rằng, trên giấy tờ, Trung Quốc vẫn có tiềm năng to lớn để tăng trưởng hơn nữa. Đất nước này có thể là một cường quốc kinh tế, nhưng thu nhập trung bình hàng năm vẫn chỉ là 12.850 USD. Gần 40% người dân vẫn sống ở khu vực nông thôn.

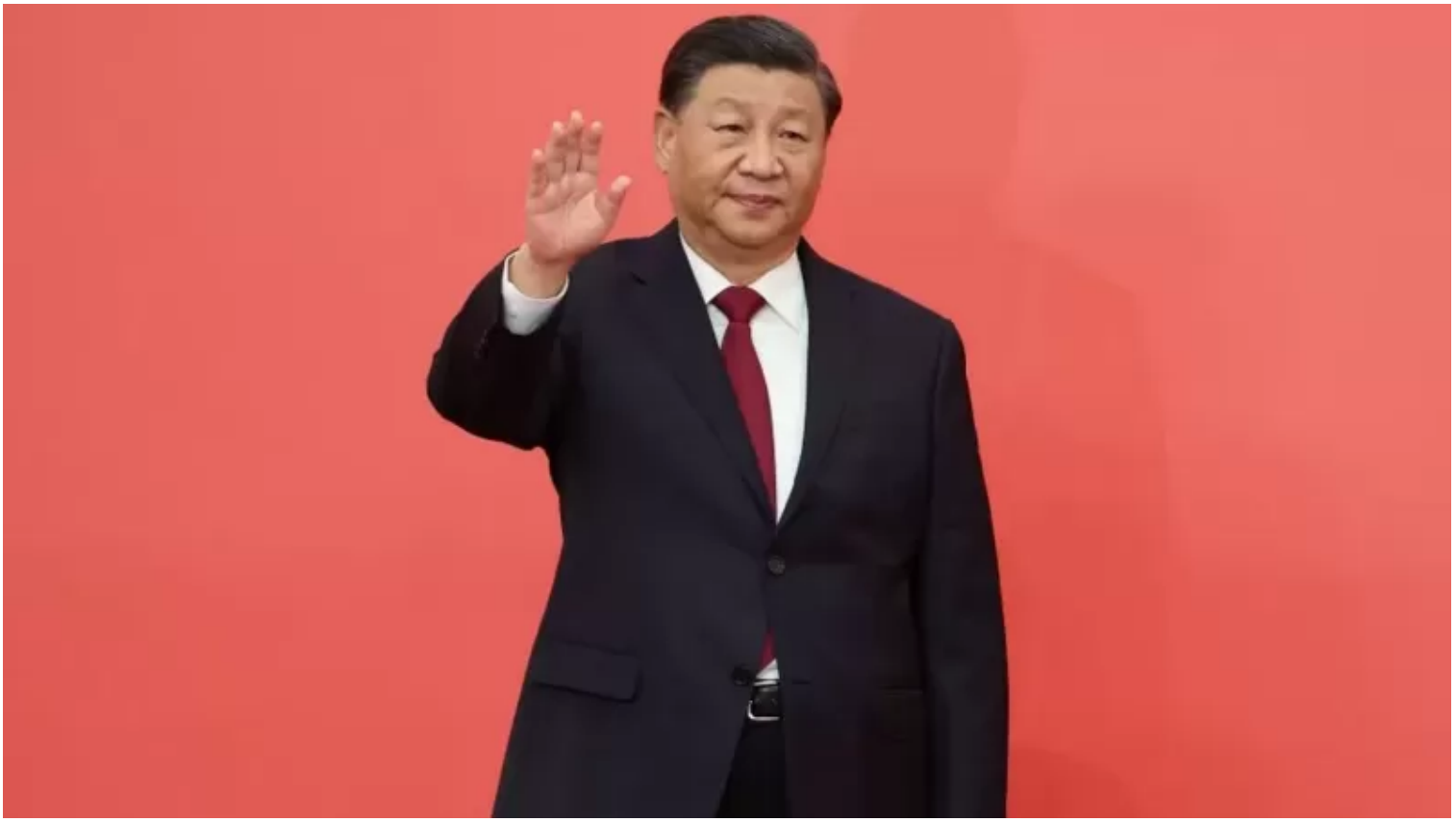

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Ông Tập Cận Bình đã có nhiệm kỳ lãnh đạo đất nước lần thứ ba vào đầu năm nay

Vì vậy, một mặt, việc không bị ràng buộc với các chu kỳ bầu cử đã cho phép và sẽ cho phép Trung Quốc có được tầm nhìn dài hạn như vậy.

Nhưng mặt khác, nhiều nhà kinh tế cho rằng một hệ thống chính trị độc tài không tương thích với nền kinh tế mở, linh hoạt cần thiết để đảm bảo mức sống tương đương với các quốc gia thực sự “có thu nhập cao”.

Có thể có một nguy cơ là ông Tập đang ưu tiên hệ tư tưởng hơn là quản trị hiệu quả hoặc kiểm soát chủ nghĩa thực dụng.

Đối với hầu hết mọi người, điều này là bình thường khi nền kinh tế đang hoạt động tốt. Nhưng khi Trung Quốc bước ra sau ba năm thực hiện zero-Covid, với nhiều người phải chật vật tìm việc làm và giá trị nhà cửa sụt giảm, thì đó lại là một câu chuyện khác.

Điều này đưa chúng ta trở lại mô tả về "quả bom hẹn giờ" của Tổng thống Biden, cho thấy tình trạng bất ổn dân sự hoặc thậm chí nghiêm trọng hơn là một số hành động chính sách đối ngoại nguy hiểm để đáp trả.

Tuy nhiên, hiện tại, đó chỉ là suy đoán thuần túy. Trung Quốc đã thoát khỏi vô số cuộc khủng hoảng trong quá khứ. Nhưng không còn nghi

ngờ gì nữa, giới lãnh đạo đất nước hiện đang phải đối mặt với một loạt thách thức đặc biệt.

“Họ có lo lắng về tình hình hiện tại không? Tất nhiên, họ nhìn thấy những con số”, Giáo sư Fatas nói.

"Họ có hiểu những gì cần phải thực hiện không? Tôi không chắc. Tôi đoán là họ đang thiếu một số điều đóng vai trò nền tảng cho tương lai của Trung Quốc."

Những bóng mây đen bao phủ nền kinh tế Trung Quốc

Đăng ngày: 21/08/2023 - 15:44
Capture à partir de :RFI

Trung Quốc phải đương đầu với một cuộc khủng hoảng chưa từng có, nền kinh tế lớn thứ hai thế giới phải đối mặt với cú nổ của quả bong bóng địa ốc, kinh tế bị chững lại một cách nghiêm trọng, là chủ đề được nhiều báo số ra hôm nay, 21/08/2023 quan tâm.

Một công nhân nhìn lên tòa chung cư đang xây dựng ở Bắc Kinh, Trung Quốc, ngày 11/08/2023 REUTERS - TINGSHU WANG

Nếu như Le Monde đặt câu hỏi *« Liệu kinh tế Trung Quốc có trên bờ vực sụp đổ hay không? »* thì Les Echos liệt kê những dấu hiệu tiêu cực đối với nền kinh tế Trung Quốc : nhu cầu nội địa cũng giảm, đồng nhân dân tệ bị sụt giá mạnh trước đồng đô la (khoảng 7,3 nhân dân tệ đổi 1 đô la, ở mức thấp nhất hôm 19/08). Tình trạng lạm phát gia tăng

ở các nước phương Tây khiến xuất khẩu bị sụt giảm, chưa kể đến cuộc chiến kinh tế Mỹ-Trung với các hạn chế mà Mỹ áp đặt.

Nếu như Trung Quốc được gọi là *« công xưởng của thế giới »,* sự phát triển, trên thực tế, một phần đến từ đầu tư công vào hạ tầng cơ sở vật chất và đầu tư tư nhân trong lĩnh vực địa ốc, như nhận định của Le Monde. Về phần mình, trong bài « *Mây đen bao phủ nền kinh tế Trung Quốc »,* Les Echos cho biết, bất động sản là một trong những trụ cột lớn của nền kinh tế Trung Quốc, chiếm tới 25 % GDP và 20 % việc làm. Những khó khăn của các doanh nghiệp lớn trong lĩnh vực này như Country Garden và Evergrande đã khiến hệ thống tài chính của Trung Quốc bị căng thẳng.

Ngoài ra, phải kể đến tập đoàn Zhongzhi, quản lý khối tài sản trị giá hơn 1000 tỷ nhân dân tệ, đã đầu tư vào nhiều dự án do những phục hồi vào năm ngoái. Tuy nhiên doanh nghiệp này đã đặt cược nhầm và hiện phải đối mặt với cuộc khủng hoảng thanh khoản, không thể chi trả các nhà đầu tư, đã phải kêu gọi xin tái cấu trúc nợ vào cuối tháng Bảy vừa qua. Không chỉ các doanh nghiệp tư nhân, theo dữ liệu từ Bloomberg được Les Echos trích dẫn, 18 trong số 38 doanh nghiệp có vốn Nhà nước trong lĩnh vực này tại Hồng Kông và Hoa Lục đều đã tuyên bố lỗ vào quý trước, trong khi cách nay hai năm, con số này chỉ là hai doanh nghiệp.

Những vòng luẩn quẩn

Le Monde cho biết nhiều dự án bất động sản đã bị ngừng xây dựng vì thiếu nguồn vốn, do vậy một số đường dây vay tín dụng đặc biệt đã được mở ra để cho phép hoàn thiện các công trình này. Các doanh nghiệp Nhà nước đã buộc phải tiếp nhận lại các dự án bất động sản từ các doanh nghiệp tư nhân gặp khó khăn. Một vòng luẩn quẩn đã được tạo ra : giá nhà giảm, người dân đề phòng, các doanh nghiệp bất động sản gặp khó khăn về tài chính.

Các ngân hàng của Nhà nước Trung Quốc cũng đã buộc phải hành động, mua nhân dân tệ để bình ổn giá đồng nhân dân tệ. Tuy nhiên một vòng luẩn quẩn khác là đồng nhân dân tệ giảm khiến các nhà đầu tư bỏ chạy, khi không còn nguồn đầu tư thì nhân dân tệ lại càng giảm. Vào tháng Bảy, nền kinh tế Trung Quốc rơi vào tình trạng giảm phát.

Theo nhật báo kinh tế Pháp, *« có những thứ bị mục rữa trong triều đại của Tập Cận Bình ».* Nền kinh tế Trung Quốc vốn khó có thể phục hồi

ở mức trước đại dịch Covid-19, lại càng khó đạt được tăng trưởng ở mức 5 % vào năm nay. Xã luận của Les Echos thì đề cập đến cuộc khủng hoảng niềm tin tại các gia đình Trung Quốc. Khi các doanh nghiệp địa ốc phải đối mặt với một *« kho nhà khổng lồ không bán được »,* thì các nhà đầu tư, đặc biệt là những người cao tuổi phải chịu tác động lớn nhất vì đó là khoản tiền tiết kiệm của họ.

Trung Quốc đang bước vào thời kỳ tăng trưởng chậm như vậy thì kinh tế thế giới sẽ bị tác động ra sao? Giới chuyên gia cho rằng cuộc khủng hoảng mà Trung Quốc phải đối mặt chưa đến mức nghiêm trọng như cuộc khủng hoảng hồi năm 2008 mà có thể giống hơn với trường hợp năm 1991 ở Nhật Bản, khủng hoảng kinh tế khiến kinh tế bị chững lại trong một thời gian dài. Điều đáng lo ngại là rủi ro cuộc khủng hoảng trong lĩnh vực bất động sản lan sang lĩnh vực tài chính.

Tác động từ cuộc khủng hoảng ở Trung Quốc đối với thế giới chủ yếu là đến thị trường năng lượng và nguyên liệu thô. Trung Quốc tiêu thụ 56 % đồng của thế giới. Các đối tác kinh tế chính của Trung Quốc, như Nhật Bản, Đức, Hàn Quốc, cũng sẽ bị liên lụy. Hồi tháng Bảy, Đức đã đưa ra kế hoạch nhằm giảm thiểu những rủi ro từ Trung Quốc, đa dạng hóa chuỗi cung ứng, nhưng điều này lại có hơi hướng chính trị nhiều hơn.

Giới chuyên gia dẫu sao vẫn cho rằng Trung Quốc có nguồn lực để giải quyết các khoản nợ đó, ví dụ như ngân hàng Trung ương tăng lãi suất, nhưng các biện pháp mà chính quyền đưa ra là chưa đủ, theo nhận định của Le Monde. Ngoài ra, Bắc Kinh còn tìm mọi cách để che đậy những khó khăn về kinh tế, ví dụ như ngừng công bố số liệu những người trẻ thất nghiệp. Tuy nhiên, Le Monde kết luận *« dù tình hình kinh tế không mấy tích cực nhưng quyền lực của Tập Cận Bình không vì thế mà bị suy yếu ».*

TOP

Nợ nần bất động sản cùng giá nhà giảm đang đè nặng lên kinh tế Trung Quốc

16/08/2023
Reuters
Capture à partir de :voatiengviet

Lĩnh vực bất động sản chiếm đến 1/4 kinh tế Trung Quốc

Việc một công ty ủy thác hàng đầu Trung Quốc không thanh toán đúng hạn cho các sản phẩm đầu tư và giá nhà giảm càng làm tăng thêm lo ngại rằng cuộc khủng hoảng bất động sản ngày càng sâu sắc của Trung Quốc đang bóp nghẹt động lực ít ỏi còn lại của nền kinh tế Trung Quốc.

Zhongrong International Trust Co., công ty trước giờ có nhiều hoạt động trong lĩnh vực bất động sản, đã không thanh toán đúng hạn cho hàng chục sản phẩm đầu tư kể từ cuối tháng trước, một quan chức cấp cao nói với các nhà đầu tư tức giận.

Khu vực ngân hàng phi chính thức của Trung Quốc có trị giá 3 nghìn tỷ đô la, và trong năm qua người ta ngày càng lo ngại hơn về việc lượng tiền lớn quá từ khu vực này đổ vào bất động sản và rủi ro đối với nền kinh tế nói chung.

Một loạt các vụ vỡ nợ trong lĩnh vực ngân hàng phi chính thức có thể có tác động đáng sợ trên diện rộng vì nhiều nhà đầu tư riêng lẻ bỏ tiền vào các sản phẩm ủy thác có lợi tức cao.

Các khoản thanh toán trễ hạn đè nặng lên niềm tin của người tiêu dùng vốn đã mong manh khi thiếu vắng các biện pháp hỗ trợ mạnh mẽ hơn của Bắc Kinh.

Barclays nằm trong số các ngân hàng toàn cầu đã đưa ra con số dự báo mới ở mức thấp hơn về tăng trưởng của Trung Quốc trong năm 2023 sau khi số liệu xấu được công bố hôm 15/8, với lý do thị trường nhà ở xấu đi nhanh hơn dự kiến. Ngân hàng này đã hạ dự báo tăng trưởng của Trung Quốc từ 4,9% xuống 4,5%.

Việc cắt giảm lãi suất bất ngờ của ngân hàng trung ương Trung Quốc cùng ngày không đủ để chặn vòng xoáy suy giảm của nền kinh tế, một số phân tích gia nhận định.

Một số nhà kinh tế nói rằng nhiều người tiêu dùng và doanh nghiệp nhỏ có thể đã cảm thấy khốn khó không khác gì đang trong suy thoái,

do tỷ lệ thất nghiệp ở giới trẻ hiện ở mức kỷ lục là trên 21% và áp lực giảm phát làm giảm tỷ suất lợi nhuận của các công ty. Các khoản vay mới từ ngân hàng vào tháng 7 đã giảm xuống mức thấp nhất trong 14 năm.

Cho đến nay, nhìn chung, Trung Quốc đã xoay sở thành công để tránh cho khủng hoảng nợ trong khu vực bất động sản lan sang ngành tài chính trị giá 57 nghìn tỷ đô la của nước này mặc dù ngày càng có nhiều công ty xây dựng nhà cửa không hoàn thành nghĩa vụ trả nợ.

Ngay cả sau những cải cách sâu rộng trong những thập kỷ qua, Bắc Kinh vẫn kiểm soát mạnh mẽ lĩnh vực ngân hàng và thị trường tài chính trong nước. Nhưng tin tức về các vụ vỡ nợ mới đã gây ra nỗi sợ về phản ứng dây chuyền.

Tình hình càng thêm ảm đạm khi giá nhà mới của Trung Quốc trong tháng 7 đã giảm lần đầu tiên trong năm nay, số liệu mới nhất trong chuỗi dữ liệu bi quan vốn cho thấy sự cấp bách cần phải có chính sách hỗ trợ táo bạo hơn.

Giá nhà giảm 0,2% so với tháng trước trên toàn quốc và 0,1% so với cùng kỳ năm ngoái, theo tính toán của Reuters dựa trên dữ liệu của Cục Thống kê Quốc gia (NBS).

Nhưng tình hình còn tồi tệ hơn nhiều ở các nơi khác bên ngoài các siêu đô thị như Thượng Hải và Bắc Kinh. Giá nhà mới trung bình tại 35 thành phố nhỏ nhất được NBS khảo sát trong tháng 6 đã giảm tháng thứ 17 liên tiếp so với cùng kỳ năm ngoái.

Cuộc khủng hoảng nợ ngày càng tồi tệ ở các công ty xây dựng lớn bao gồm Country Garden, hãng xây dựng tư nhân số một của Trung Quốc, đã khiến nhiều người sợ hãi không dám mua, với đầu tư bất động sản, doanh số bán nhà và xây dựng mới giảm trong hơn một năm.

Do thị trường bất động sản trước giờ chiếm khoảng 1/4 nền kinh tế Trung Quốc, một số nhà phân tích cho rằng sự sụt giảm này, cùng với cú sốc zero COVID trong ba năm qua, đã có tác động chưa từng có đối với hoạt động trong ngành.

Hầu hết các nhà phân tích dự đoán giá nhà và doanh số bán nhà ở Trung Quốc sẽ tiếp tục giảm trong những tháng tới.

Chuyên gia Pháp: Nền kinh tế Trung Quốc đang có biến động lớn

Đăng ngày: 14/08/2023 - 10:38
Capture à partir de :RFI

Nền kinh tế Trung Quốc đang vấp phải nhiều khó khăn trong thời gian gần đây. Tuần báo Pháp L'Express hôm 09/08/2023 đăng bài phỏng vấn chuyên gia Philippe Aguignier nhận định về đường hướng mà Bắc Kinh có thể sẽ áp dụng trong thời gian tới để tìm ra những biện pháp phục hồi nền kinh tế. RFI xin giới thiệu.

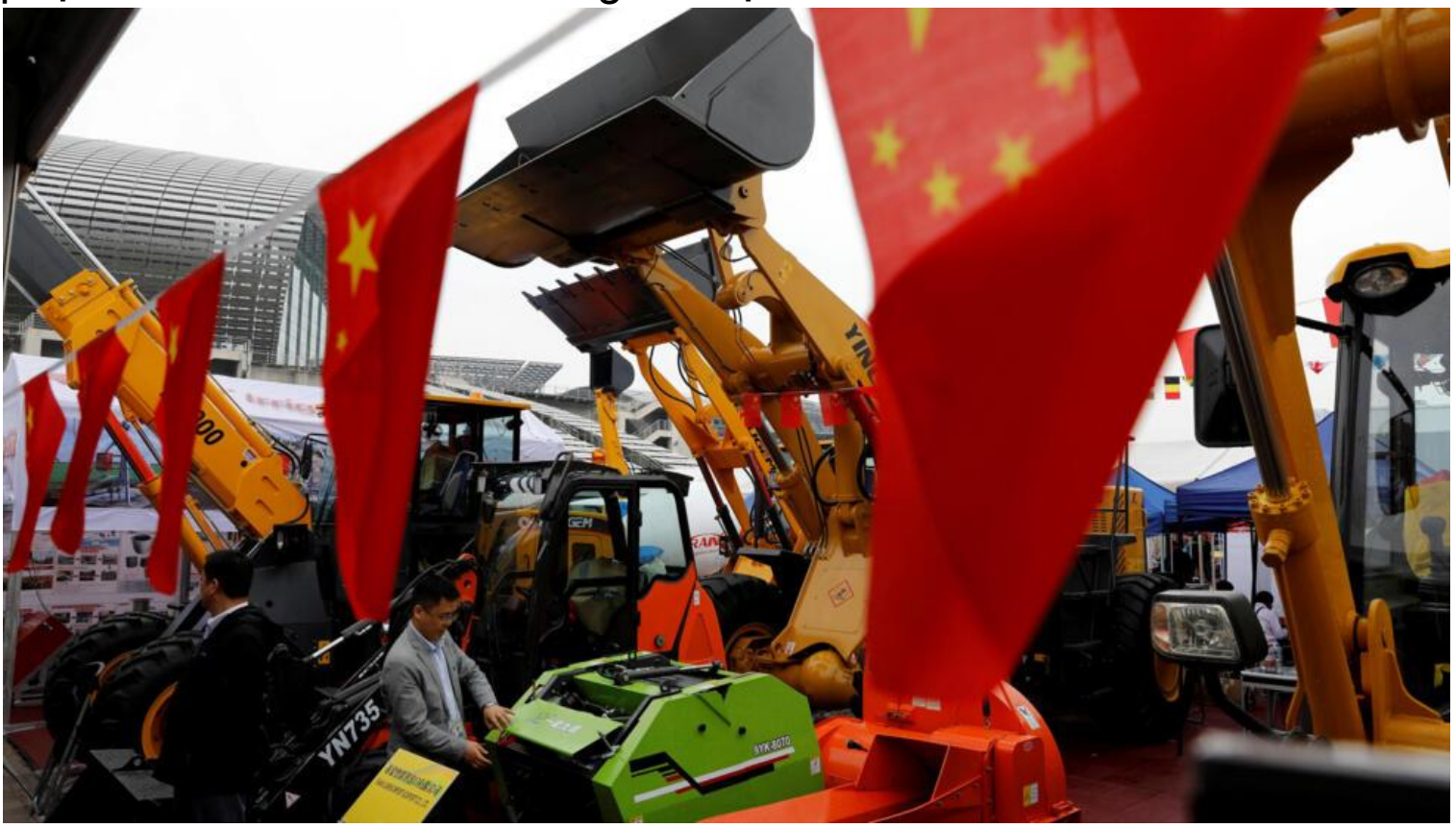

Ảnh minh họa : Quốc kỳ Trung Quốc trong Hội chợ Xuất nhập khẩu Trung Quốc (Canton Fair) ở Quảng Châu, ngày 16/04/2018. © REUTERS - Tyrone Siu

Từ vài tháng qua, Trung Quốc liên tục cho thấy những tín hiệu đáng lo ngại. Vào tháng 7, Cục Thống kê Quốc gia (BNS) đã công bố chỉ số giá tiêu dùng giảm 0,3% trong một năm, trong khi chỉ số giá sản xuất giảm 4,4%. Đối với chỉ số giá sản xuất, đây là một cải thiện nhỏ so với tháng 6. Điều này cho thấy những khó khăn mà Trung Quốc đang tích lũy kể từ khi phục hồi vào đầu năm, sau khi Bắc Kinh chấm dứt chính sách *« zero-Covid »*. Thông qua những dữ liệu này, giảng viên kinh tế Trung Quốc tại Viện Ngôn ngữ và Văn minh Phương Đông (Inalco) và chuyên gia về châu Á tại Viện Montaigne, Philippe Aguignier cho biết đây là một minh họa mới về những vấn đề mang tính cấu trúc trong nền kinh tế của Trung Quốc.

Chỉ số giá tiêu dùng tháng 7 giảm làm dấy lên bóng ma giảm phát tại Trung Quốc. Tình trạng này được giải thích như thế nào ?

Philippe Aguignier : Chỉ số giá tiêu dùng không phải là chỉ số duy nhất bị âm so với năm ngoái. Chỉ số giá sản xuất cũng vậy. Mặc dù những tín hiệu này rất đáng ngại, nhưng chúng ta cũng không nên phóng đại mọi chuyện. Không có hiện tượng giảm phát tổng thể ở Trung Quốc, và không phải là không có khả năng tình hình sẽ dịu đi một chút trong những tháng tới. Chỉ có lĩnh vực bất động sản, chiếm từ 20-30% nền kinh tế Trung Quốc, dường như đã bước vào vòng xoáy của những *« dự báo tự hoàn thành »* với các quyết định mua và đầu tư bị trì hoãn, sau một thời gian đầu tư quá mức được tài trợ bằng những khoản nợ. Tuy nhiên, những tín hiệu này cho thế giới thấy có một vấn đề thực sự về mặt cơ cấu trong nền kinh tế Trung Quốc. Nhiều người muốn tin rằng một khi thoát khỏi cơn ác mộng *« zero-Covid »*, Trung Quốc sẽ tăng trưởng trở lại. Nhưng đất nước phải đối mặt với nhiều vấn đề, bao gồm cả hiện tượng về sự suy giảm nhân khẩu học, vốn chỉ mới ở giai đoạn ban đầu.

Vậy hiện tượng kinh tế sụt giảm của Trung Quốc có tiếp tục kéo dài hay không ?

Philippe Aguignier : Chúng ta có thể khẳng định về một sự sụt giảm kéo dài trong một thời gian, điều này không có gì đáng ngạc nhiên : không nền kinh tế nào có thể duy trì tốc độ tăng trưởng 9-10% trong dài hạn. Tuy nhiên, Trung Quốc vẫn là một nền kinh tế đang tăng trưởng. Theo tôi, tốc độ tăng trưởng 5% mà các nhà lãnh đạo công bố cho năm nay vẫn có thể đạt được, sau một năm 2022 thực sự rất yếu.

Tuy nhiên, khủng hoảng hiện nay có phải là dấu hiệu cho thấy mô hình Trung Quốc đã lỗi thời ?

Philippe Aguignier : Mô hình kinh tế của Trung Quốc quả thực đã phát huy tác dụng trong một thời gian rất dài, nhưng đã dẫn đến những phản ứng thái quá và mất cân đối nhất định. Đất nước đang phải chịu mức nợ cao và chỉ số tiêu dùng nội địa đang ở mức thấp. Giờ đây, Bắc Kinh cần tiến hành những cải cách cơ bản.

Chính quyền phản ứng như thế nào trước tình huống này ?

Philippe Aguignier : Cho đến nay, chính phủ dường như muốn tránh dùng đến *« các biện pháp mặc định »* được áp dụng từ trước, bao gồm các kế hoạch đầu tư lớn – điều này chỉ làm *« trì hoãn »* các vấn

đề. Các nhà lãnh đạo dường như sẵn sàng chấp nhận rằng nền kinh tế đang có biến động, và không phải là biến động nhỏ. Họ dường như nhận thức được những vấn đề về bất động sản, về mức nợ của lĩnh vực này, cũng như mức nợ của các chính quyền địa phương. Vẫn còn phải xem chính sách này sẽ kéo dài bao lâu và phản ứng dài hạn sẽ ra sao.

Liệu gánh nặng nợ có thể trở nên quá tải đối với Trung Quốc ?

Philippe Aguignier : Tính cả chính phủ trung ương, các tập đoàn và các cá nhân, nợ ở Trung Quốc tương đương khoảng 300% GDP. Từ quan điểm kinh tế vĩ mô, đất nước vẫn còn khả năng hành động. Vấn đề nằm ở thành phần và sự phân bổ của những khoản nợ này : nó tập trung vào những người có ít khả năng trả nợ nhất. Do đó, một phần doanh nghiệp nhà nước được duy trì hoạt động một cách giả tạo, mặc dù chúng không mang lại lợi nhuận. Đối với cấp chính quyền địa phương, những khó khăn đang gia tăng ở một số vùng, đặc biệt là vùng Đông Bắc, một vùng có lịch sử thịnh vượng, nhưng đang trên đà trở thành một trong những vùng nghèo nhất đất nước.

Các nhà sản xuất xe hơi Trung Quốc đã chiếm lĩnh nhiều thị trường, đặc biệt ở châu Âu. Sự sụp đổ của nhu cầu nội địa có khả năng đẩy nhanh các kế hoạch triển khai ra nước ngoài của các công ty địa phương không ?

Philippe Aguignier : Vì không có đủ nhu cầu nội địa để hấp thụ nguồn cung, ngành công nghiệp Trung Quốc sẽ tràn ra thế giới bên ngoài một cách ồ ạt. Hiện tượng này đã được quan sát thấy trong trường hợp các tấm pin mặt trời. Trung Quốc hiện đang ở trong tình trạng gần như độc quyền : đã có những *« cuộc tắm máu »* ở châu Âu và Hoa Kỳ, nhưng cũng ở Trung Quốc, nơi nhiều công ty đã phá sản. Ngành công nghiệp xe hơi hoàn toàn có lý do để lo lắng. Châu Âu và ở mức độ thấp hơn là Hoa Kỳ sẽ bị ảnh hưởng do nhu cầu từ Trung Quốc giảm và do sự cạnh tranh ngày càng cao từ các nhà sản xuất Trung Quốc trong một số phân khúc nhất định. Trong trung hạn, hàng hóa Trung Quốc có thể sẽ tràn ngập thế giới với năng lực sản xuất chất bán dẫn sử dụng các công nghệ phát triển.

Điều này sẽ mang lại những hậu quả gì đối với phần còn lại của thế giới ?

Philippe Aguignier : Đối với các nước sản xuất hàng hóa mà Trung Quốc hiển nhiên là một trong những khách hàng lớn, họ sẽ nhận được ít đơn đặt hàng hơn, nhưng điều đó không nhất thiết sẽ dẫn đến một sự sụp đổ. Ít đơn đặt hàng chắc chắn sẽ đi kèm với giá cả bị giảm và

các dự án đầu tư có khả năng sẽ bị bỏ dở, mặc dù hiện tượng này vẫn chưa được kiểm chứng.

Trung Quốc là nước phát thải khí carbon nhiều nhất thế giới. Liệu nền kinh tế sụt giảm có ảnh hưởng đến quá trình chuyển đổi sinh thái của họ hay không ?

Philippe Aguignier : Tôi nghĩ rằng các nhà lãnh đạo nhận thức được một thực tế là đất nước đang phải đối mặt với vấn đề hâm nóng toàn cầu. Tôi nghĩ rằng Trung Quốc thực sự muốn giảm lượng khí thải carbon, mặc dù tình hình hiện tại có những nghịch lý nhất định : Bắc Kinh đang đầu tư vào năng lượng tái tạo trong khi tiếp tục tài trợ cho các nhà máy nhiệt điện than. Nhân chuyến đi của John Kerry tới Bắc Kinh cách đây vài tuần, chủ tịch Tập Cận Bình đã nhấn mạnh với đặc phái viên về khí hậu Hoa Kỳ rằng không ai có quyền kiểm soát tiến độ trung hòa carbon của Trung Quốc.

TOP

Bất động sản Trung Quốc suy sụp nghiêm trọng hơn dự đoán: 70 địa phương giả vờ bán đất để thổi phồng số liệu

28-06-2023 - 16:37 PM
Capture à partir de :cafef

Cơ quan kiểm toán Trung Quốc mới đây tiết lộ một số địa phương thực hiện những giao dịch không có thật để tăng ngu bất động sản.

Các kiểm toán viên phát hiện khoảng 70 địa phương đã bán đất và tài sản thuộc sở hữu nhà nước cho chính họ, rồi chuyển tiền đi khắp nơi để làm ra vẻ như doanh thu đã tăng lên. Bằng cách đó, tổng nguồn thu của các địa phương đã được thổi phồng lên ít nhất 12 tỷ USD.

Điều đó cho thấy khó khăn của thị trường bất động sản đang ảnh hưởng đến nguồn thu ngân sách của các địa phương nghiêm trọng hơn nhiều so với dự đoán ban đầu. Tính cả doanh số bán giả mạo, số tiền mà các địa phương thu được từ các nguồn liên quan đến bất động sản vẫn giảm 23% trong năm 2022.

Lĩnh vực bất động sản không chỉ đóng góp rất lớn cho tăng trưởng GDP của Trung Quốc mà doanh số bán đất cũng là nguồn thu nhập chính của chính quyền địa phương.

Tuy nhiên, gánh nặng nợ nần chồng chất và nhu cầu giảm mạnh khiến thị trường bất động sản lao dốc, gây áp lực lên các quan chức địa phương. Họ không thể dựa vào giao dịch bán đất cho nhà phát triển tư nhân khi mà nhóm này rút dần khỏi thị trường.

Để thúc đẩy doanh số và đối phó với giới hạn cho vay, chính quyền địa phương đã thiết lập các phương tiện gây quỹ đặc biệt để tài trợ cho các dự án, thậm chí chúng được tạo ra chỉ vài ngày trước khi đấu giá đất.

Một số quan chức đã cảnh báo về rủi ro nợ. Mặc dù Trung Quốc đã mở cửa trở lại, nhưng quốc gia này hiện đang phải đối mặt với tình trạng tăng trưởng chậm và tỷ lệ thất nghiệp trong giới trẻ gia tăng. Gần đây nhất, tổ chức xếp hạng S&P Global hạ dự báo tăng trưởng Trung Quốc năm 2023 từ 5,5% xuống còn 5,2%.

Để giúp thúc đẩy nền kinh tế, các quan chức quốc gia đang thảo luận về một gói kích thích có thể đẩy mạnh chi tiêu cơ sở hạ tầng địa phương. Tuy nhiên, một số nhà phân tích đã lưu ý rằng điều này có thể là chưa đủ. Những nhà đầu tư thất vọng đang tiếp tục rút tiền khỏi thị trường Trung Quốc.

Theo MI

Không thể bùng nổ, kinh tế Trung Quốc đứng trước nguy cơ biến thành 'Nhật Bản thứ hai'

29-06-2023 - 20:21 PM
Capture à partir de :cafef

Lần gần nhất bong bóng bất động sản vỡ tung ở Mỹ đã thổi bùng lên khủng hoảng tài chính toàn cầu. Tuy nhiên, ví dụ gần nhất với Trung Quốc hiện nay có lẽ là Nhật Bản trong những năm 1980.

Cuối năm 2022, khi Chính phủ Trung Quốc đột ngột từ bỏ chính sách Zero Covid, tất cả mọi người đều tin tưởng nền kinh tế lớn thứ hai thế giới sẽ hồi phục ngoạn mục sau gần 3 năm trời bị bó buộc trong các biện pháp phòng dịch nghiêm ngặt.

Thế nhưng, nửa năm đã trôi qua mà không có “cú nổ” nào xảy ra. Một loạt chỉ số kinh tế, trong đó có doanh số bán lẻ và tổng vốn đầu tư, đều tăng trưởng chậm hơn nhiều so với dự đoán. Giờ đây một số chuyên gia phân tích nhận định GDP quý II thậm chí sẽ không tăng trưởng. Nhiều khả năng Trung Quốc sẽ chỉ đạt chứ không thể vượt mục tiêu khiêm tốn là GDP tăng trưởng 5% trong năm 2023.

Tăng trưởng GDP Trung Quốc qua các quý, dự báo cho các quý còn lại của năm 2023. Nguồn: Tổng cục thống kê TQ, Morgan Stanley, The Economist.

Kinh tế Trung Quốc hiện đang phải đối mặt với nhiều cơn gió ngược, từ việc Mỹ siết chặt hoạt động xuất khẩu chip đến chiến dịch tăng cường quản lý các ông lớn công nghệ mà chính phủ nước này đang theo đuổi. Tuy nhiên, “thủ phạm” lớn nhất chính là thị trường bất động sản – lĩnh vực vốn là nguồn đóng góp nhiều nhất cho tăng trưởng GDP.

Thị trường bất động sản Trung Quốc hiện đang rất ảm đạm. Ban đầu thị trường trầm lắng do chính phủ quyết tâm xử lý các nhà phát triển bất động sản nặng nợ. Tuy nhiên gần đây hoạt động mua bán vẫn rất yếu ớt dù chính phủ đã triển khai một số biện pháp kích thích. Từ tháng 1 đến tháng 5, tổng vốn đầu tư bất động sản giảm 7,2% so với cùng kỳ năm ngoái. Điều nguy hiểm là cú lao dốc tưởng sẽ diễn ra chớp nhoáng giờ đây đã trở thành nỗi phiền muộn kéo dài.

Thời kỳ bùng nổ của bất động sản Trung Quốc đã đi đến hồi kết, và điều đó gây hại cho nền kinh tế theo nhiều cách. Không chỉ ngành xây dựng, tất cả các ngành dịch vụ có liên quan phục vụ hoạt động xây dựng và bán nhà đều bị ảnh hưởng.

Bởi vì các chủ sở hữu nhà phải lo lắng về tài sản có giá trị nhất mà mình đang có trong tay, họ cũng không muốn chi tiêu, kéo theo sức tiêu dùng sụt giảm. Nhiều doanh nghiệp ở Trung Quốc sử dụng bất động sản làm tài sản đảm bảo cho các khoản vay, vì thế thị trường nhà đất lâm vào khủng hoảng cũng đồng nghĩa dòng vốn đầu tư tư nhân suy yếu.

Thông thường, bong bóng bất động sản hiếm khi mang lại kết cục tốt đẹp. Lần gần nhất bong bóng bất động sản vỡ tung ở Mỹ đã thổi bùng lên khủng hoảng tài chính toàn cầu. Tuy nhiên, ví dụ gần nhất với Trung Quốc hiện nay có lẽ là Nhật Bản trong những năm 1980.

Giống như Trung Quốc trong 15 năm gần đây, thời kỳ đó tăng trưởng của kinh tế Nhật Bản cũng chủ yếu đến từ dòng vốn đầu tư bùng nổ mà phần lớn chảy vào bất động sản.

Khi bong bóng tài sản đổ vỡ ở Nhật Bản vào cuối năm 1989, tăng trưởng kinh tế sụt giảm nghiêm trọng. Với gánh nặng nợ đè trên vai, các doanh nghiệp và hộ gia đình sẽ chọn giảm nợ thay vì chi tiêu cho hàng hóa và dịch vụ. Cộng với lực lượng lao động co hẹp vì dân số già, tăng trưởng GDP của Nhật Bản bị tụt lại phía sau so với các nước phát triển khác.

Các nhà hoạch định chính sách đã phản ứng quá chậm chạp. Đến năm 1999, NHTW Nhật Bản mới hạ lãi suất xuống gần 0. Chính phủ

kích thích kinh tế bằng cách bơm tiền cho đầu tư thay vì cho tiêu dùng. Cuối cùng Nhật Bản chìm trong vài chục năm giảm phát và trì trệ.

Dường như Trung Quốc đang mắc phải những sai lầm tương tự. Chính phủ tung ra các gói kích thích dưới dạng đầu tư thay vì kích thích tiêu dùng. NHTW Trung Quốc có hạ lãi suất nhưng rất nhỏ giọt. Hiện chi tiêu hộ gia đình chỉ đóng góp 38% GDP, thấp hơn đáng kể so với mức trung bình 55% trên toàn cầu. Quan trọng hơn tỷ lệ không hề tăng trong 6 năm qua.

Kể cả khi Trung Quốc muốn tiêu dùng đóng góp nhiều hơn cho tăng trưởng GDP, điều đó cũng không hề dễ dàng. Rất nhiều chính sách kinh tế của nước này vẫn đang được thiết kế để thúc đẩy đầu tư và xuất khẩu, không có lợi cho tiêu dùng. Trong khi đó sẽ mất rất nhiều năm để có thể tăng chi tiêu của các hộ gia đình thông qua những biện pháp như tăng cường mạng lưới an sinh xã hội.

Giới phân tích nhận định, đám mây đen xuất phát từ lĩnh vực bất động sản có thể bao phủ kinh tế Trung Quốc không chỉ 6 tháng cuối năm nay mà là trong nhiều năm tới.

Tham khảo The Economist

Trung Quốc : Khủng hoảng địa ốc lan sang khủng hoảng tài chánh

Đăng ngày: 16/08/2023 - 13:50
Capture à partir de :RFI

Báo *Les Echos* hôm nay 15/08/2023, giải thích *« Vì sao cuộc khủng hoảng địa ốc đe dọa hệ thống tài chánh Trung Quốc »*. Không chỉ các nhà kinh doanh bất động sản phải chịu đựng, mà cả những tập đoàn tài chánh hùng mạnh đã đầu tư ồ ạt vào lãnh vực này cũng bị ảnh hưởng.

Ảnh minh họa : Logo của công ty địa ốc Country Garden Holdings (Trung Quốc), đang gặp khó khăn lớn về tài chánh. © AFP

Chưa kịp thở phào nhẹ nhõm nhờ các biện pháp hỗ trợ của Bộ Chính trị hôm 24/07, từ một tuần qua, các nhà đầu tư lại rơi vào tình trạng hoang mang. Chỉ số CSI 300 – phản ánh 300 giá trị cố phiếu ở thị trường chứng khoán Thâm Quyến và Thượng Hải – lại xuống dốc, một ngoại lệ so với các chỉ số khác : Nasdaq của Mỹ tăng 30 %, CAC 40 của Pháp tăng 13 % và Nikkei của Nhật Bản tăng 23 %. Đồng nhân dân tệ rơi xuống mức thấp nhất kể từ tháng 11/2022, ở mức 7,3 nhân dân tệ tương đương 1 đô la.

Khủng hoảng địa ốc lại tạo thêm những nạn nhân. Mới nhất là Country Garden, nhà đầu tư chủ chốt trước đây, không có khả năng trả lãi cho trái phiếu đã phát hành. Được cho ân hạn một tháng, rốt cuộc công ty chính thức mất khả năng chi trả. Country Garden bị ảnh hưởng nhiều tại những thành phố trung bình bị khủng hoảng địa ốc, và Morgan Stanley ước tính phải mất nhiều năm mới giải quyết được vấn đề thanh khoản. Theo Bloomberg, công ty này nợ đến 1.400 tỉ nhân dân tệ (176 tỉ euro).

Đây là cú đòn mới cho hệ thống tài chánh Trung Quốc, vốn đã rúng động với xì-căng-đan Evergrande, đặc biệt là các tổ chức ngoài ngân hàng. Hôm qua, một số định chế của một trong những tập đoàn tài chánh quan trọng là Trung Thực (Zhongzhi Enterprise) đang quản lý

số vốn 1.000 tỉ nhân dân tệ (130 tỉ euro) không trả được tiền lời cho người gởi. Bloomberg cho biết tại Trung Quốc, tín dụng trong bóng tối « shadow banking » chiếm đến 2.900 tỉ đô la, những tổ chức này thu gom tiền gởi của những cá nhân giàu có và các công ty để đem đầu tư vào địa ốc, chứng khoán…Đến ngày 31/07, có 106 món đầu tư bị vỡ nợ, trong đó 3/4 liên quan đến địa ốc.

Cư dân Hà Bắc phẫn nộ vì bị hy sinh để cứu lụt cho Bắc Kinh

Cũng về Trung Quốc, *Le Monde nói về « Tâm trạng cay đắng của cư dân những vùng bị hy sinh trong nạn lụt vừa qua ».* Trong đợt mưa lũ bất thường cuối tháng Bảy, chính quyền đã mở van xả lũ vào bảy vùng của tỉnh Hà Bắc để bảo vệ Bắc Kinh.

Tuyên bố của bí thư tỉnh ủy Hà Bắc về việc kích hoạt các khu vực trữ nước để xả lũ có hệ thống, nhằm giảm bớt áp lực lên thủ đô, đã tạo ra một làn sóng phản đối, với trên 80 triệu lượt đọc trên mạng xã hội Vi Bác (Weibo), trước khi bị kiểm duyệt xóa mất. Sau khi mở van, thị trấn Trác Châu (Zhuozhou) vốn đã lãnh nhiều trận mưa lớn, nước dâng cao đến 7 mét ! Một cư dân mạng phẫn nộ viết : *« Quan chức này chỉ nghĩ đến việc thăng tiến của chính mình, ông ta không thèm biết người dân sống hay chết ».*

Theo con số chính thức đến ngày 09/08, trận lụt vừa qua làm 33 người chết và 18 mất tích ở Bắc Kinh, còn tại Hà Bắc có 29 thiệt mạng, 16 người mất tích. Những ngôi làng này chưa bao giờ bị lụt nặng như thế trong quá khứ. Vấn đề là khu vực Hùng An (Xiong'an) nằm chếch về phía đông đã được Tập Cận Bình chọn lựa để lập ra một thành phố mới để di dời một số định chế và doanh nghiệp để giảm tải cho Bắc Kinh. Như vậy không thể để địa điểm này bị ngập lụt. Những người vội vã chạy lụt, đã mất nhà, mất tiền trả khách sạn tạm trú, khi biểu tình phản đối còn bị công an đánh đập, bắt bớ.

Trung Quốc « hô phong hoán vũ »

Trên lãnh vực khí tượng, *Le Monde* nói về *« Làm mưa nhân tạo, một kỹ thuật gây tranh cãi ».* Thay đổi thời tiết, làm mưa rơi xuống những vùng cần thiết cho cư dân và cho nền kinh tế, đó là tham vọng được tuyên bố của Cơ quan Khí tượng Trung Quốc, vốn đã đưa ra kế hoạch quốc gia đầu tiên từ cuối năm 2019. Báo chí ngoại quốc xôn xao, nhưng đối với dân Hoa lục, thì « hô phong hoán vũ » đã là chuyện phổ biến trong nước, và Trung Quốc ngày nay dẫn đầu về kỹ thuật này.

Người ta dùng cách dùng máy bay, rốc-kết hay thiết bị phun khói để rắc các phân tử muối hay i-ốt bạc vào những đám mây. Tuy nhiên các nhà khoa học lo ngại về ảnh hưởng lên sức khỏe con người. Ngay từ năm 2006, Trung tâm nghiên cứu quốc tế về ung thư (CIRC) đã xếp chất dioxyde titan là hóa chất « có khả năng gây ung thư », tác hại của i-ốt bạc cũng được đặt ra. Nhưng cho đến nay vẫn chưa có quy định quốc tế nào về việc dùng hóa chất để kéo mây, « thay trời làm mưa ».

TQ cắt lãi suất lần hai vì kinh tế khó phục hồi và thị trường bất động sản còn nhiều rủi ro

Capture à partir de :BBC
21 tháng 8 2023

Nguồn hình ảnh, STR/AFP
Nhà máy ở Giang Tô, TQ -hình minh họa

Trung Quốc vừa công bố cắt lãi suất lần thứ hai trong vòng ba tháng vì kinh tế khó phục hồi.

Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc (PBOC- ngân hàng trung ương) vừa cắt lãi suất cho vay cơ bản kỳ hạn một năm từ 3,55% xuống 3.45%.

Việc cắt lãi suất ở nền kinh tế thứ nhì thế giới đang gây ra nhiều bình luận vì các nền kinh tế lớn khác lại tăng lãi suất ngân hàng để chống lạm phát và kiềm chế giá cả tăng cao.

Lãi suất được cắt giảm đối với các khoản cho tiền vay kỳ hạn một năm vốn rất phổ biến với các doanh nghiệp và hộ gia đình ở Trung Quốc.

Biden 'sắp ký thỏa thuận đối tác chiến lược với Việt Nam
Việt Nam: 'Chuỗi cung ứng gián đoạn, nhân công thiếu, tăng trưởng giảm'
Ai sẽ giám sát quá trình chuyển đổi từ than sang năng lượng sạch của VN?

TQ giảm lãi suất cơ bản, trong khi nhiều nước khác tăng

Mới tháng 6 vừa qua, lãi suất cơ bản ở TQ được giảm xuống mức 3,55% từ mức 3,65%.

Giới kinh tế gia đừng kỳ vọng là PBOC hạ lãi suất kỳ hạn 5 năm vốn là lãi suất của tiền vay trong trường bất động sản ở Trung Quốc. Thế nhưng lãi suất này vẫn không đổi ở mức 4,2%.

Mới tháng 8/2022, Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc cắt giảm cả lãi suất cơ bản, sau khi các chỉ dấu từ nền kinh tế cho thấy sự phục hồi diễn ra chậm chạp.

Ngay từ 2022, sản lượng công nghiệp và tăng trưởng doanh số bán lẻ của Trung Quốc thấp hơn dự báo và vào năm 2023, các rủi ro của thị trường bất động sản tiếp tục đe dọa nền kinh tế.

Tuần trước, vấn đề này được hiện rõ hơn qua vụ "đại gia bất động sản" Evergrande đệ đơn xin bảo hộ phá sản ở Mỹ.

Có khoản nợ tới 300 tỷ USD, tập đoàn có trụ sở ở Thâm Quyến, TQ làm động tác đó để giảm bớt áp lực nợ từ các nhà đầu tư nước ngoài, tạo điều kiện thuận lợi để đàm phán với chủ nợ, theo các đài báo Hoa Kỳ.

Nguồn hình ảnh, EPA-EFE/REX/Shutterstock
Tháng 6 vừa qua, hơn 20% thanh thiếu niên ở độ tuổi 16-24 tại khu vực đô thị TQ không có việc làm

Đầu tháng này, một tập đoàn bất động sản khác, Country Garden nói họ có thể thua lỗ tới 7,6 tỷ USD chỉ trong sáu tháng đầu năm 2023.

Cùng thời gian, các số liệu chính thức nói Trung Quốc trượt vào tình trạng thiểu phát lần đầu tiên sau hơn hai năm.

Tuy thế, Bắc Kinh đã ngưng công bố số liệu về thất nghiệp trong giới trẻ.

Tháng 6 vừa qua, số thất nghiệp chính thức trong thanh thiếu niên ở độ tuổi 16-24 tại khu vực đô thị là hơn 20%.

Xem thêm:
Gali và germani: Bước đi mới của Trung Quốc trong cuộc chiến vi mạch
Trung Quốc cắt lãi suất vì kinh tế tăng trưởng chậm

Năm lý do khiến nền kinh tế Trung Quốc gặp khó khăn

Capture à partir de :BBC
5 tháng 10 2022
Suranjana Tewari
Phóng viên Kinh tế Châu Á

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Covid đã làm suy yếu Trung Quốc, nền kinh tế lớn thứ hai thế giới

Nền kinh tế Trung Quốc đang giảm tốc khi nước này thích nghi với chiến lược zero-Covid và nhu cầu toàn cầu.

Số liệu tăng trưởng chính thức cho quý ba, dự kiến công bố vào tuần tới - nếu nền kinh tế lớn thứ hai thế giới sụt giảm, sẽ làm tăng khả năng suy thoái toàn cầu. Mục tiêu của Bắc Kinh - tốc độ tăng trưởng hàng năm 5,5% - hiện đã nằm ngoài tầm với, dù các quan chức đã hạ thấp sự cần thiết phải đạt được mục tiêu.

Thâm Quyến hết 'mầu nhiệm' và nỗi lo tương lai kinh tế TQ
Trung Quốc phong tỏa: Nền kinh tế trả giá vì chiến lược không Covid

Trung Quốc đã tránh được sự giảm sút . Năm nay, một số nhà kinh tế không kỳ vọng bất kỳ sự tăng trưởng nào.

Trung Quốc có thể không phải đối mặt với lạm phát cao như Mỹ và Anh, nhưng lại có những vấn đề khác - công xưởng của thế giới đột nhiên có ít khách hàng hơn cho các sản phẩm của mình cả trong và ngoài nước. Căng thẳng thương mại giữa Trung Quốc và các nền kinh tế lớn như Mỹ cũng đang cản trở sự tăng trưởng.

Và đồng nhân dân tệ cũng vấp phải năm tồi tệ nhất trong nhiều thập kỷ khi nó giảm mạnh so với đô la Mỹ. Đồng tiền yếu khiến các nhà đầu tư

lo sợ, tạo ra sự bất ổn trên thị trường tài chính. Nó cũng gây khó khăn cho ngân hàng trung ương trong việc bơm tiền vào nền kinh tế.

Tất cả những điều này đang diễn ra vào thời điểm mà Chủ tịch Tập Cận Bình - ông ấy dự kiến sẽ nắm chắc nhiệm kỳ thứ ba chưa từng có tại Đại hội Đảng Cộng sản (CPC) bắt đầu vào ngày 16 tháng 10.

Vậy chính xác điều gì đang đi sai hướng?

1. Zero Covid tàn phá

Các đợt bùng phát dữ dội ở một số thành phố, bao gồm các trung tâm sản xuất như Thâm Quyến và Thiên Tân, đã và đang ảnh hưởng đến hoạt động kinh tế của các ngành công nghiệp.

Người dân cũng không chi tiền vào những thứ như thực phẩm và đồ uống, bán lẻ hoặc du lịch, gây áp lực lên các dịch vụ lớn.

Về phía sản xuất, hoạt động của nhà máy dường như đã tăng trở lại vào tháng 9, theo Cục Thống kê Quốc gia.

Sự phục hồi có thể là do chính phủ đang chi tiêu nhiều hơn cho cơ sở hạ tầng.

Nền kinh tế Trung Quốc đang khó khăn vì chính sách zero Covid
Trung Quốc phát triển vì chỉ còn 'tham nhũng vừa ăn vừa làm'?

Nhưng điều này diễn ra sau hai tháng mà hoạt động sản xuất không mở rộng. Và nó đã đặt ra câu hỏi, đặc biệt là kể từ khi một cuộc khảo sát riêng cho thấy hoạt động của nhà máy thực sự đã giảm vào tháng 9, với nhu cầu yếu đi đã đánh vào sản lượng, đơn đặt hàng và việc làm mới.

Nhu cầu ở các nước như Mỹ cũng giảm do lãi suất cao hơn, lạm phát và chiến tranh ở Ukraine.

Các chuyên gia đồng ý rằng Bắc Kinh có thể làm nhiều hơn để kích thích nền kinh tế, nhưng có rất ít lý do để làm như vậy cho đến khi Covid kết thúc.

Ông Louis Kuijs, nhà kinh tế trưởng khu vực châu Á-Thái Bình Dương của S&P Global Inc cho biết: "Không có nhiều ý nghĩa trong việc bơm tiền vào nền kinh tế của chúng ta nếu các doanh nghiệp không thể mở rộng hoặc người dân không thể tiêu tiền".

2. Bắc Kinh chưa làm hết sức

Vào tháng 8, Bắc Kinh đã công bố kế hoạch trị giá 1 nghìn tỷ nhân dân tệ (203 tỷ USD) để thúc đẩy các doanh nghiệp nhỏ, cơ sở hạ tầng và bất động sản.

Nhưng các quan chức có thể làm nhiều hơn nữa để kích hoạt chi tiêu nhằm đáp ứng các mục tiêu tăng trưởng và tạo công ăn việc làm.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Chủ tịch Tập đã đích thân thúc đẩy chiến lược Zero Covid

Điều này bao gồm đầu tư nhiều hơn vào cơ sở hạ tầng, nới lỏng điều kiện vay vốn cho người mua nhà, nhà phát triển bất động sản và chính quyền địa phương, và giảm thuế cho các hộ gia đình.

Ông Kuijs nói: “Phản ứng của chính phủ đối với sự yếu kém của nền kinh tế là khá khiêm tốn so với những gì chúng ta đã thấy trong các đợt suy yếu kinh tế trước đây.

3. Thị trường bất động sản của Trung Quốc đang khủng hoảng

Hoạt động bất động sản yếu kém và tâm lý tiêu cực trong lĩnh vực nhà ở chắc chắn đã làm chậm lại tăng trưởng.

Điều này đã ảnh hưởng nặng nề đến nền kinh tế vì bất động sản và các ngành công nghiệp khác chiếm tới một phần ba Tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của Trung Quốc.

Ông Kuijs nói: “Khi niềm tin vào thị trường nhà ở yếu đi, điều đó khiến mọi người cảm thấy không chắc chắn về tình hình kinh tế nói chung.

Người mua nhà đã từ chối thanh toán thế chấp đối với các tòa nhà chưa hoàn thành và một số nghi ngờ rằng ngôi nhà của họ sẽ bao giờ được bàn giao. Nhu cầu về nhà mới bị giảm sụt và điều đó đã hạ nhu cầu nhập khẩu các vật tư được sử dụng trong xây dựng.

Bất chấp những nỗ lực của Bắc Kinh nhằm thúc đẩy thị trường bất động sản, giá nhà tại hàng chục thành phố đã lao dốc hơn 20% trong năm nay.

Với áp lực của các chủ đầu tư bất động sản, các nhà phân tích cho rằng các nhà chức trách có thể phải làm nhiều hơn nữa để khôi phục niềm tin vào thị trường bất động sản.

4. Biến đổi khí hậu đang làm cho vấn đề trở nên tồi tệ hơn

Thời tiết cực đoan đang bắt đầu có tác động lâu dài đến các ngành công nghiệp của Trung Quốc.

Một đợt nắng nóng gay gắt, sau đó là hạn hán, đã ập đến tỉnh Tứ Xuyên và thành phố Trùng Khánh ở vành đai trung tâm vào tháng Tám.

Khi nhu cầu về máy lạnh tăng đột biến, nó đã lấn át hệ thống điện lưới ở một khu vực gần như phụ thuộc hoàn toàn vào thủy điện.

Các nhà máy, bao gồm các nhà sản xuất lớn như nhà sản xuất iPhone, Foxconn và Tesla, đã buộc phải cắt giảm giờ làm việc hoặc đóng cửa hoàn toàn.

Cục Thống kê Trung Quốc vào tháng 8 cho biết lợi nhuận trong ngành sắt thép chỉ tính riêng trong 7 tháng đầu năm 2022 đã giảm hơn 80% so với cùng kỳ năm ngoái.

Bắc Kinh cuối cùng đã phải ra tay cứu giúp với hàng chục tỷ USD để hỗ trợ các công ty năng lượng và nông dân.

5. Những gã khổng lồ công nghệ của Trung Quốc đang mất dần các nhà đầu tư

Một cuộc thanh trừng theo quy định đối với các gã khổng lồ công nghệ của Trung Quốc - đã kéo dài hai năm - không giúp ích được gì.

Tencent và Alibaba lần đầu tiên báo cáo doanh thu giảm trong quý gần đây nhất - lợi nhuận của Tencent giảm 50%, trong khi thu nhập ròng của Alibaba giảm một nửa.

Nguồn hình ảnh, Getty Images
Cuộc khủng hoảng trên thị trường bất động sản Trung Quốc đang ảnh hưởng nghiêm trọng đến tăng trưởng

Hàng chục nghìn lao động trẻ bị mất việc làm - góp mặt vào cuộc khủng hoảng việc làm khi cứ 5 người từ 16 đến 24 tuổi thì có một người thất nghiệp. Điều này có thể ảnh hưởng đến năng suất và tăng trưởng của Trung Quốc về lâu về dài.

Các nhà đầu tư cũng đang cảm nhận được sự chuyển dịch ở Bắc Kinh - một số công ty tư nhân thành công nhất của Trung Quốc đã bị giám sát chặt chẽ hơn khi ông Tập ngày càng siết chặt quyền lực.

Khi các công ty nhà nước có vẻ đang được ưu ái, các nhà đầu tư nước ngoài đang rút vốn.

Softbank của Nhật Bản đã rút một lượng tiền mặt khổng lồ từ Alibaba, trong khi Berkshire Hathaway của Warren Buffet đang bán cổ phần của mình trong nhà sản xuất xe điện BYD. Tencent đã rút hơn 7 tỷ USD khoản đầu tư chỉ trong nửa cuối năm nay.

Và Mỹ đang đàn áp các công ty Trung Quốc niêm yết trên thị trường chứng khoán Mỹ.

"Một số quyết định đầu tư đang bị hoãn lại, và một số công ty nước ngoài đang tìm cách mở rộng sản xuất ở các nước khác", S&P Global Ratings cho biết trong một văn bản gần đây.

Thế giới đang quen với việc Bắc Kinh có thể không mở cửa giao thương như xưa - nhưng ông Tập đang mạo hiểm với thành công kinh tế đã tạo nên sức mạnh cho Trung Quốc trong những thập kỷ gần đây.

Bong bóng xe điện sắp nổ tung: 80% startup ở Trung Quốc phá sản, có công ty dừng sản xuất ngay trước khi giao đơn hàng đầu tiên

27/06/2023 09:57 AM
Capture à partir de :cafebiz

Thị trường xe điện Trung Quốc ngày càng trở nên khốc liệt.

Ngành công nghiệp xe điện bùng nổ ở Trung Quốc - được hậu thuẫn bởi các chính sách trợ cấp trong vòng hơn một thập kỷ - hiện có khoảng trên dưới 100 nhà sản xuất. Con số này giảm so với mức đăng ký hồi năm 2019, song vẫn cho thấy sức hút mãnh liệt mà những chiếc EV xanh tạo ra.

Tuy nhiên, thị trường khốc liệt đang dần trở nên tập trung hơn trong quý I/2023, dựa trên Chỉ số Herfindahl-Hirschman - thước đo đánh giá cạnh tranh và mức độ tập trung của thị trường. Người chiến thắng tiếp tục củng cố quyền lực, chẳng hạn như BYD, Tesla; trong khi kẻ yếu thế hơn thì dần tụt lùi.

Theo Wang Hanyang, chuyên gia phân tích tại 86Research, 80% các startup năng lượng mới đã hoặc đang rời khỏi thị trường. Đây là tin

xấu cho những người chơi gặp khó khăn như NIO - công ty từng được ca ngợi là “sát thủ Tesla của Trung Quốc” nhưng giờ gánh nợ 2 tỷ USD.

Tính đến cuối tháng 3, tiền mặt và các khoản thanh khoản ngắn hạn khác của NIO đã giảm 30% xuống chỉ còn 5 tỷ USD so với một năm trước đó. Theo Giám đốc điều hành NIO, công ty sẽ khó lòng hòa vốn cho đến ít nhất cuối năm 2024, tức muộn hơn một năm so với dự báo trước đó. Hãng cũng đã trì hoãn đầu tư vào tài sản cố định và một số nghiên cứu.

“Không phải ai cũng có thể tồn tại trên thị trường”, Joel Ying , nhà phân tích tại Nomura nói, đồng thời cho biết các startup dễ bị tổn thương hơn so với các nhà sản xuất ô tô truyền thống.

Các gã khổng lồ tiếp tục bành trướng, trong khi các thương hiệu nhỏ lẻ phải vật lộn để tồn tại. Thị phần 4 công ty hàng đầu đã tăng lên 60% trong quý I/2023 so với mốc 44% cùng kỳ 3 năm về trước.

Bất chấp việc Trung Quốc kéo dài thời gian giảm thuế cho người dân mua xe điện đến năm 2027, nhiều dấu hiệu cho thấy chính phủ sẽ từ bỏ mục tiêu hỗ trợ các nhà sản xuất ô tô đang gặp khó khăn. Xin Guobin, đại diện Bộ Công nghiệp và Công nghệ thông tin, cho biết các chính sách hỗ trợ như vậy sẽ giúp các thương hiệu vươn tầm cạnh tranh quốc tế.

Thị trường xe điện Trung Quốc ngày càng trở nên khốc liệt.

BYD, được hậu thuẫn bởi Berkshire Hathaway, đã thống trị thị trường xe điện suốt 2 năm qua. Hơn 30% lượng xe NEV (năng lượng mới) bán ra tại đại lục đều xuất xưởng từ công ty có trụ sở tại Thâm Quyến

này, tăng từ mức dưới 15% vào cuối năm 2020 khi thị trường xe sạch lần đầu tiên bán được đều đặn hơn 100.000 chiếc mỗi tháng.

Trong khi đó, một số 'viên ngọc quý' thời kỳ đầu lại âm thầm biến mất. Đầu năm nay, WM Motor mắc nợ đã đình chỉ hầu hết các hoạt động sản xuất và sa thải nhân viên vì hết tiền mặt. Letin Auto, thương hiệu nổi tiếng với chiếc hatchback chạy điện trị giá 4.000 USD, cũng nộp đơn xin phá sản vào tháng 5 sau khi không tìm kiếm được lợi nhuận.

Xpeng, startup EV nổi tiếng được niêm yết tại Mỹ, cũng ghi nhận doanh số bán hàng giảm đều kể từ tháng 9 năm ngoái dù đã tung ra nhiều chương trình giảm giá và cải tiến mẫu mã. Số lượng xe giao nhanh giảm gần 40% so với cùng kỳ năm trước.

Zhidou, nhà sản xuất được hậu thuẫn bởi tập đoàn Geely, đã bán được tổng cộng 100.000 xe từ năm 2015 đến năm 2017. Tuy nhiên, thương hiệu này ngay lập tức mất đà khi chính phủ hồi năm 2018 quyết định ngừng trợ cấp cho những chiếc xe điện có phạm vi di chuyển dưới 150 km giữa các lần sạc.

Tương tự, Beijing Electric Vehicle, chi nhánh EV của BAIC Motor thuộc sở hữu nhà nước, cũng bắt đầu thua lỗ sau khi bị cắt trợ cấp. Hãng này từng dẫn đầu doanh số ô tô chạy hoàn toàn bằng điện trong hơn 5 năm bằng cách nhắm mục tiêu chủ yếu vào các nhà khai thác đội xe.

Byton, được thành lập bởi các cựu quản lý BMW, đã phải dừng sản xuất ngay trước khi giao đơn hàng đầu tiên. Zhiche Youxing Technology Shanghai ban đầu dự kiến niêm yết trên Star Board của Trung Quốc song cũng ngấp nghé phá sản vào năm 2022.

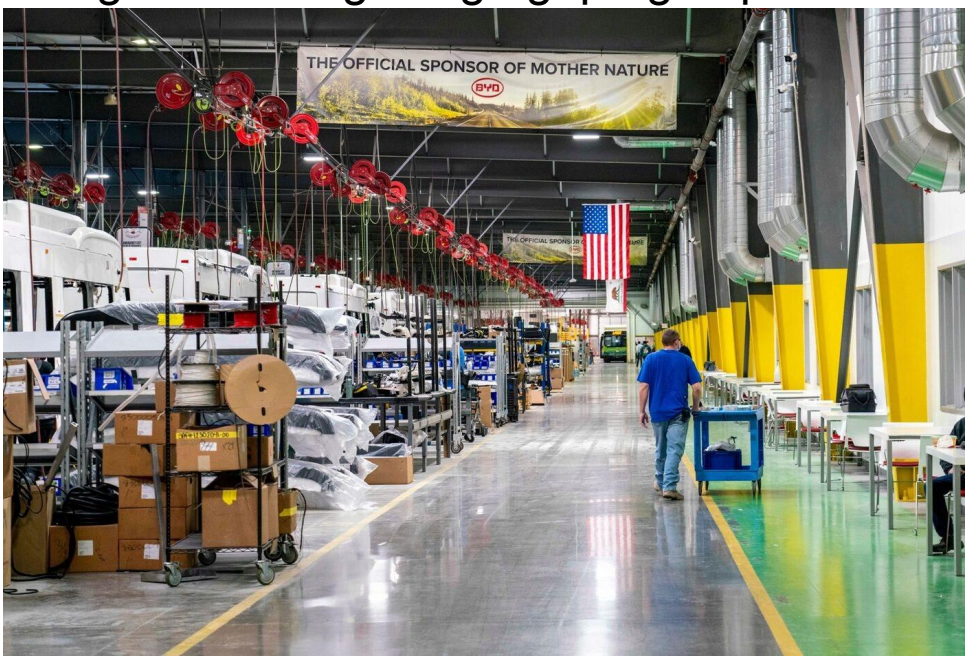

Thị trường Trung Quốc đang ngày càng trở nên thách thức, không chỉ với các thương hiệu trong nước mà cả các hãng nước ngoài.

Theo các chuyên gia, thị trường xe điện không hề dễ dàng với những nhà sản xuất cố gắng thu hút khách hàng thay vì đáp ứng các quy định pháp lý. Ví dụ điển hình nhất là

WM Motor Technology Group, thương hiệu có trụ sở tại Thượng Hải được hỗ trợ bởi gã khổng lồ công nghệ Baidu.

Chỉ hơn 1 tháng sau khi công ty này tuyên bố kế hoạch niêm yết cổ phiếu ở Hồng Kông (Trung Quốc), các báo cáo cho thấy WM đã cắt giảm lương và tiến hành sa thải nhân viên. Doanh số sụt giảm nghiêm trọng.

Freya Cui, một trong những chủ sở hữu sớm chiếc xe thể thao đa dụng EX5 của WM Motor, đã phải từ bỏ chiếc xe 4 năm tuổi vào tháng 4 do lỗi bộ pin. Phía hãng thông báo không có sản phẩm thay thế, trong khi việc mua bộ pin mới từ bên thứ ba quá đắt đỏ.

Sau nhiều lần kiến nghị thất bại, Cui quyết định mua một chiếc ô tô chạy xăng giá rẻ. “Tôi đã đặt hàng ngay cả trước khi nhìn thấy chiếc xe đó. Chế độ bảo hành trọn đời cho bộ pin là một điểm cộng tuyệt vời. Ai ngờ được rằng một ngày nào đó công ty sẽ đứng trên bờ vực sụp đổ chứ?”

Rất khó để nói liệu đà tăng trưởng của thị trường có tiếp diễn ngay trong bối cảnh người tiêu dùng vẫn chưa thực sự dành nhiều sự quan tâm đến ô tô điện. Doanh số bán lẻ xe năng lượng mới đã tăng lên 580.000 chiếc tại Trung Quốc vào tháng trước, song chỉ chiếm 30% tổng số xe giao nhanh, theo Hiệp hội xe khách.

Các chuyên gia nhận định thị trường Trung Quốc đang ngày càng trở nên thách thức, không chỉ với các thương hiệu trong nước mà cả các hãng nước ngoài. Các nhà sản xuất ô tô lâu đời như Ford cũng thất bại, trong khi Volkswagen chưa có dòng xe nào lọt top 10 chiếc EV bán chạy nhất.

Siebert kỳ vọng các tính năng thú vị như lái tự động, màn hình tích hợp và thậm chí cả hệ thống karaoke sẽ nhường chỗ cho sự an toàn, hiệu suất và độ bền của xe. Nếu điều này xảy ra, các nhà sản xuất ô tô lâu đời như Volkswagen sẽ có lợi thế.

Theo: *Bloomberg, WSJ*

Vũ Anh